

Eiropas Savienības aizsargājamus biotopus raksturojošas augu sugas Latvijā

II ZĀLĀJI

Sastādītāja un zinātniskā redaktore
Valda Baroniņa

Fotogrāfijas
**Agnese Priede, Ansis Opmanis, Baiba Bambe, Inga Hoņavko,
Inita Dāniele, Julita Kluša, Liene Auniņa, Maija Grandāne,
Solvīta Rūsiņa, Uvis Suško, Valda Baroniņa, Viesturs Lārmanis**

Makets
Lauma Strazdiņa

© Latvijas Dabas fonds, 2016

© Fotogrāfiju un zīmējumu autori, 2016

Materiāla pārpublicēšana tikai saskaņojot ar Latvijas Dabas fondu

IEVADS

Pēdējā laikā arvien lielāku interesi izraisa jautājumi par aizsargājamām dzīvotnēm jeb biotopiem – kā tos pazīt, pēc kādām pazīmēm noteikt. Izstrādāta rokasgrāmata šo biotopu noteikšanai (Eiropas Savienības aizsargājamie biotopi Latvijā. Noteikšanas rokasgrāmata. 2. precizētais izdevums (2013)), kurā ir dažādi kritēriji biotopu identificēšanai.

Šis konkrētais darbs tapis kā papildinājums rokasgrāmatai un ir ilustratīvs materiāls Eiropas Savienības (ES) biotopus raksturojošām augu sugām, kuras kā biotopus indicējošas minētas šajā izdevumā. Tas noderēs visiem, kuru darbs saistīts ar dabu un ES biotopu noteikšanu – vides inspektoriem, lauku atbalsta un konsultāciju centru darbiniekiem, studentiem mācību procesā, topošajiem biotopu kartētājiem, bioloģiski vērtīgo zālāju apsaimniekotājiem, kuri vēlas pazīt augus savā īpašumā, kā arī vienkārši jebkuram dabu mīlošam un augu sugas pazīt gribošam cilvēkam.

Eiropas Savienības aizsargājamās biotopus raksturojošās augu sugas II Zālāji

Latvijā ir 11 ES nozīmes aizsargājami zālāju biotopi un viens zālāju biotops, ko galvenokārt raksturo kadiķu audzes, bet zālāja veģetācija var būt dažāda.

Gandrīz katrā ES nozīmes biotopā ir sugas, kurām ir kvalificējoša nozīme, – tādas, kuras sastopamas tikai attiecīgajā biotopā vai kuru klātbūtne indicē konkrētu biotopu. Tieši veģetācija un vaskulārie augi ir tie, kuri galvenokārt raksturo vienu vai otru dzīvotni un ļauj to atzīt par kādu no ES biotopiem. Noteicējs veidots kā praktiski izmantojams palīgs ES biotopu noteikšanā pēc raksturīgo augu sugu fotoattēliem, kur nepieciešams, pievienotas īsas sugu raksturojošas pazīmes. Bieži pievienoti dažādu augu detaļu attēli, lai sugas varētu noteikt arī veģetatīvā stāvoklī. Apzināti ne vienmēr lietoti zinātniskie termini, bet gan tādi, lai pazīmes arī nespeciālistam būtu vieglāk atcerēties.

Katra zālāja biotopa raksturojošo augu sugu apskats sākas ar biotopa variantu uzskaitījumu (ja tādi ir), kam seko rokasgrāmatā minēto sugu aktualizēts saraksts. Ar sarkanu izceltas Latvijā īpaši aizsargājamas augu sugas, kurām kāds konkrēts biotops nereti ir vienīgā piemērotā dzīvotne. Ar apzīmējumu palīdzību īsi sniegta papildus informācija par augu sugām, norādot:

- Latvijā īpaši aizsargājamas sugas (Ministru Kabineta noteikumi Nr. 396 „Noteikumi par īpaši aizsargājamo sugu un ierobežoti izmantojamo īpaši aizsargājamo sugu sarakstu”);
- Eiropas Padomes „Direktīvas 92/43/EEK par dabisko dzīvotņu, savvaļas faunas un floras aizsardzību” (Biotopu direktīva) II un V pielikuma sugas;
  - lietussargsugas – tipiskās sugas Biotopu direktīvas izpratnē;
  - bioloģiski vērtīgo zālāju (BVZ) indikatorsugas;
  - kaļķainu/skābu/iesāju augšņu indikatorsugas;
  - sugas, kurām Latvijā ir izplatības areāla robeža;
  - * pie biotopa koda nozīmē – ES prioritāri aizsargājams biotops, ko nosaka Biotopu direktīva.

Sugu attēli pa biotopiem izkārtoti alfabētiskā secībā, izņemot graudzāles, kuru noteikšana parasti sagādā grūtības, – tās ir katra biotopa beigās, lai būtu vienkopus un tādējādi savstarpēji labāk salīdzināmas.

Pie katras sugas (izņemot sporaugus) norādīts tās ziedēšanas laiks.

Lai labāk atpazītu bioloģiski vērtīgos zālājus (BVZ), jo tikai tādi atzīstami par ES nozīmes biotopiem, zālāju nodaļas beigās pievienots indikatorsugu saraksts un vienkopus apskatāmi arī visu BVZ indikatorsugu fotoattēli.

Zālāji

1630* Piejūras zālāji	2
6110* Lakstaugu pioniersabiedrības seklās kaļķainās augsnēs	5
6120* Smiltāju zālāji	8
6210 Sausi zālāji kaļķainās augsnēs (*nozīmīgas orhideju atradnes)	13
6230* Vilkakūlas zālāji (tukšaiņu zālāji)	19
6270* Sugām bagātas ganības un ganītas pļavas	23
6410 Mitri zālāji periodiski izžūstošās augsnēs	29
6430 Eitrofas augsto lakstaugu audzes	34
6450 Palieņu zālāji	39
6510 Mēreni mitras pļavas	44
6530* Parkveida pļavas un ganības	49
5130 Kadiķu audzes zālajos un virsajos	53
BVZ Bioloģiski vērtīgo zālāju indikatorsugas	54

1630*

Piejūras zālāji

VARIANTI NAV

LAKSTAUGI

Agrostis stolonifera Ložņu smilga
Angelica palustris Purva zirdzene (purva mātsakne) | L, h, BD-II, R
Blysmus rufus Rūsganā blizme | h, L, J
Bolboschoenus maritimus Jūrmalas gumumeldrs | h, L
Carex nigra Dzelzszāle
Carex mackenziei Makenzija grīslis | h, J
Centaurium littorale Jūrmalas augstiņš | h, L, J
Centaurium pulchellum Skaistais augstiņš | h, L, A
Eleocharis uniglumis Vienplēksnes pameldrs

Festuca rubra Sarkanā auzene
Glaux maritimus Jūrmalas pienzāle | h, L, J
Juncus gerardii Žerāra donis | h, L, J
Odontites litoralis Jūrmalas sārtžibulītis | h, J
Ophioglossum vulgatum Parastā čūskmēlīte | k
Plantago maritima Jūrmalas ceļteka | h, L, J
Puccinellia capillaris Matveida pukcinellija | h, L, J
Puccinellia maritima Jūrmalas pukcinellija | h, L, J
Scirpus tabernaemontani Zilganais meldrs | L, J
Trifolium fragiferum Zemeņu āboliņš | h, L, J
Triglochin maritimum Jūrmalas āžloks | h, J

APZĪMĒJUMI:

- **Aizsargājama suga (MK 396)**
- Treknrakstā* - bioloģiski vērtīgo zālāju (BVZ) indikatorsuga
- BD-II, BD-V* - iekļauta Biotopu Direktīvas II vai V pielikumā
- L* - lietussargsuga (tipiskā suga Biotopu direktīvas izpratnē)
- h* - iesāju augšņu indikators
- k* - kalņainu augšņu indikators
- Z, D, A, R* - Latvijā sasniedz izplatības areāla robežu
- J* - specifiska izplatība tikai vai galvenokārt gar jūras piekrasti

Lapas plātnes ass laužīta, uz lapas apakšp. dzīslām āķveidīgi sariņi (šīs pazīmes nav *A. sylvestris*, *A. archangelica*)

● *Angelica palustris* PURVA ZIRDZENE (PURVA MĀTSAKNE)

Stublājs trīšķautņains, lapas lineāras, renesveidā visā garumā

Bolboschoenus maritimus JŪRMALAS GUMUMELDRS

Lapu makstu iekšmala ar sārziem lāsumiem (*C. cinerea* tādu nav)

● *Carex mackenziei* MAKENZIJA GRĪSLIS

Ir piezemes lapu rozete

● *Centaurium littorale* JŪRMALAS AUGSTIŅŠ

Lapas sīkas, pretēji sēdošas, blīvi, to žāklēs gaiši sārta ziedi

● *Glaux maritimus* JŪRMALAS PIENZĀLE

Stublājs apakšdaļā nav plakans, vārpā 4-8 vārpiņas (*B. compressus* plakans, vārpiņas 10-20)

● *Blysmus rufus* RŪSGANĀ BLIZME

Vārpiņas plēksne apņem vārpiņu līdz 2/3 no tās pamata, vārpiņa olveida (*E. palustris* tikai 1/2, vārpiņas cilindriskas)

Eleocharis uniglumis VIENPLĒKSNES PAMELDRS

Skrajos ceros, sievišķo ziedu vārpiņas 2-4, apakš. vārpiņas seglapa līdz ziedkopas pusei

Carex nigra DZELZSZĀLE

Nav piezemes lapu rozetes

● *Centaurium pulchellum* SKAISTAIS AUGSTIŅŠ

Dzinumi rindā, seglapas apm. ziedkopas garumā, ziedkopa šaura, nav izplesta

● *Juncus gerardii* ŽERĀRA DONIS

Lapas pacietas, sukulentas, stublājs nezaro vai zari īsi, stāvi, zieda kauss brūnsarkans

Odontites litoralis JŪRMALAS SĀRTŽIBULĪTIS

Lapas neauglīgā daļa lancētiska līdz olveidīga, auglīgās daļas galā 2-6 cm ga vārpeida sporangiju sastats

Ophioglossum vulgatum PARASTĀ ČŪSKMĒLĪTE

Lapas pelēkzaļas, rozetē, šauri lineāras, renesveida

● *Plantago maritima* JŪRMALAS CEĻTEKA

Zilganzaļš, driksnas 2, zieda plāksne ar sīkām kārpiņām (*S. lacustris* driksnas 3, bez kārpiņām)

Scirpus tabernaemontani ZILGANĀIS MELDRS

Ziedi balti vai iesārti, noziedot kausi uzpūsti un augļi galviņā blīvi, ar īsiem sariņiem

● *Trifolium fragiferum* ZEMEŅU ĀBOLIŅŠ

Stublājs masīvs (ziedi ziedkopā blīvāk nekā *T. palustris*)

● *Triglochin maritimum* JŪRMALAS ĀŽLOKS

Veido stīgojošus virszemes dzinumus, kas mezglas sakņojas. Stiebrs pie pamata lauzīts.

Agrostis stolonifera LOŽŅU SMILGA

Skrajos ceros, veģetatīvo dzinumu ārējo lapu maksts apmatota

Festuca rubra SARKANĀ AUZENE

Ļoti šauras, īsas, ierotījušās, pelēkzaļas lapas, ziedkopas zari horizontāli vērsti, vārpiņā 6 ziedi (*P. maritima* 5 ziedi)

Puccinellia capillaris MATVEIDA PUKCINELLIJA

6110*

Lakstaugu pioniersabiedrības
seklās kaļķainās augsnēs

VARIANTI

6110*_1 Tipiskais - uz kaļķiežu atsegumiem
6110*_2 Granšainu augtņu

LAKSTAUGI	<p><i>Acinos arvensis</i> Mārsila kalnmētra <i>Anthemis tinctoria</i> Dzeltēnā ilzīte <i>Arabidopsis thaliana</i> Tāla sīkplikstiņš <i>Cerastium semidecandrum</i> Piecputekšņlapu radzene <i>Erophila verna</i> Pavasara drojenīte <i>Jovibarba sobolifera</i> Atvašu saulrietenis L, R (syn. <i>Jovibarba globifera</i>)</p>	<p><i>Medicago falcata</i> Sirpjveida lucerna k <i>Poa compressa</i> Plakanā skarene k <i>Potentilla arenaria</i> Smiltāja retējs <i>Potentilla reptans</i> Ložņu retējs <i>Saxifraga tridactylites</i> Trejzobu akmeņlauzīte L, A <i>Sedum acre</i> Kodīgais laimiņš <i>Veronica verna</i> Pavasara veronika</p>
SŪNAS	<p><i>Abietinella abietina</i> Parastā sūneglīte (syn. Sausienes ežlape)</p>	<p><i>Mannia fragrans</i> Smaržīgā mannija <i>Pottia</i> spp. Potijas</p>
ĶĒRPJI	<p><i>Cladonia</i> spp. Kladonijas BD-V</p>	

APZĪMĒJUMI:

- **Aizsargājama suga (MK 396)**

Treknrakstā - bioloģiski vērtīgo zālāju (BVZ) indikatorsugas

BD-II, BD-V - iekļauta Biotopu Direktīvas II vai V pielikumā

L - lietussargsuga (tipiskā suga Biotopu direktīvas izpratnē)

k - kaļķainu augšņu indikators

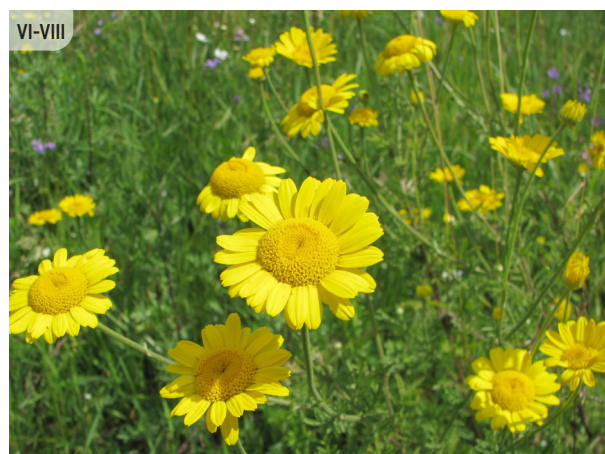
Z, D, A, R - Latvijā sasniedz izplatības areāla robežu

VI-IX

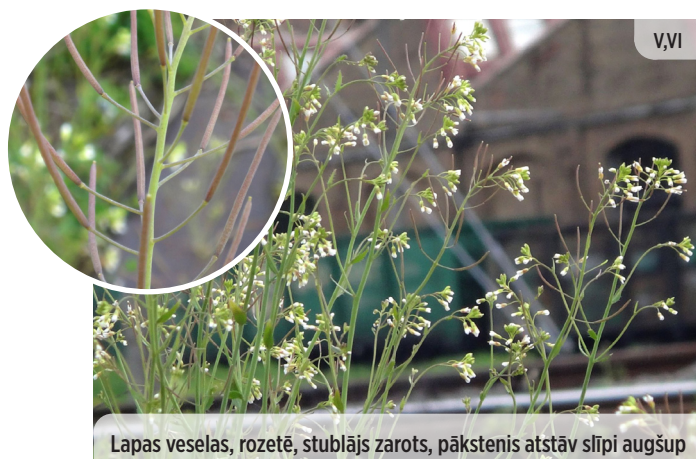
Līdz 20 cm, apmatots, lapai zobīni vairāk augšdaļā,
ziedi augšējo lapu žāklēs

Acinos arvensis MĀRSILA KALNMĒTRA

VI-VIII

Anthemis tinctoria DZELTENĀ ILŽĪTE

V,VI

Lapas veselas, rozetē, stublājs zarots, pākstenis atstāv slīpi augšup

Arabis thaliana TĀLA SĪKPLIKSTIŅŠ

V,VI

Dzelteniģi zaļš, lapas pretējas

Cerastium semidecandrum PIECPUTEKŠĻAPU RADZENE

III-V

Līdz 15 cm, lapas rozetē, veselas, ar matiņiem,
ātri nogatavojas pākstenīši

Erophila verna PAVASARA DROJENĪTE

VII,VIII

● *Jovibarba sobolifera* (syn. *J. globifera*) ATVAŠU SAULRIETENIS

V-IX

Medicago falcata SIRPJEIDA LUCERNA

VI-VIII

Stiebrs plakans, skara maza, blīva, atstāvošiem zariem

Poa compressa PLAKANĀ SKARENE

Neveido stīgas

Potentilla arenaria SMILTĀJA RETĒJS

Veido stīgas

Potentilla reptans LOŽŅU RETĒJS

Stublāja lapas ar 3 zobīņiem

Saxifraga tridactylites TREJZOBU AKMEŅLAUZĪTE

Sedum acre KODĪGAIS LAIMIŅŠ

Līdz 15 cm, stublājs apmatots, lapas sīkas, auglītis sirdsveidīgs

Veronica verna PAVASARA VERONIKA

VARIANTI

6120_1 Tipiskais - ar subkontinentālu augu dominanci

6120_2 Gandrīz sausais - lielāks mēreni mitru vietu īpatsvars

6120_3 Skeletainu augšņu, uz grantaina cilmieža, vairāk *Poa compressa*

LAKSTAUGI

Armeria maritima Jūrmalas armērija | J*Armeria vulgaris* Parastā armērija | Z*Astragalus arenarius* Smiltāja tragantzīrnis | L, R, k*Botrychium matricariifolium* Zarainā ķekarpaparde | A*Cardaminopsis arenosa* Lauka sīkķērsa*Carex caryophyllea* Pavasara grīslis*Carex praecox* Agrais grīslis | R*Cerastium arvense* Tīruma radzene*Dianthus arenarius s.l.* Smiltāja neļķe | BD-II*Festuca ovina* Aitu auzene | sk*Festuca trachyphylla* Raupjā auzene | L, Z*Galium verum* Īstā madara*Helichrysum arenarium* Dzeltēnā salmene | L, R*Herniaria glabra* Kailā trūcumzālīte | sk*Hylotelephium maximum* Lielais laimiņš*Hylotelephium purpureum* Parastā čīkstene*Jasione montana* Kalnu norgalvīte | sk*Koeleria glauca* Zilganā kelērija | k, L, R*Jovibarba sobolifera* Atvašu saulrietenis | R
(syn. *Jovibarba globifera*)*Phleum phleoides* Stepes timotiņš | k, L, Z*Poa angustifolia* Šaurlapu skarene*Potentilla arenaria* Smiltāja retējs*Potentilla argentea* Sudraba retējs*Saxifraga tridactylites* Trejzobu akmeņlauzīte | L, A*Scleranthus perennis* Ziemas žultszālīte*Sedum acre* Kodīgais laimiņš*Thymus ovatus* Lielais māršils | A*Thymus serpyllum* Mazais māršils | L*Trifolium arvense* Tīruma (mataināis) āboliņš | L, A*Trifolium campestre* Lauka āboliņš*Trifolium dubium* Sīkais āboliņš*Veronica spicata* Vārpu veronika | k, L*Viola rupestris* Smiltāja vijolīte | L*Viscaria vulgaris* Lipīgā sveķene(syn. *Viscaria viscosa*)

SŪNAS

Polytrichum juniperinum Kadiķu dzegužlins | L*Polytrichum piliferum* Mataināis dzegužlins | L*Syntrichia ruralis* Noras vijzobe | L

ĶĒRPJI

Cladina spp. Kladinās | L, BD-V*Cladonia spp.* Kladonijas | L, BD-V*Peltigera spp.* Peltigeras

APZĪMĒJUMI:

● *Aizsargājama suga (MK 396)**Treknrakstā* - bioloģiski vērtīgo zālāju (BVZ) indikatorsugas

BD-II, BD-V - iekļauta Biotopu Direktīvas II vai V pielikumā

L - lietussargsuga (tipiskā suga Biotopu direktīvas izpratnē)

k - kaļķainu augšņu indikators

sk - skābu augšņu indikators

Z, D, A, R - Latvijā sasniedz izplatības areāla robežu

J - specifiska izplatība tikai vai g.k. gar jūras piekrasti

V,VI

Lapas blīvā rozetē, ziednesis līdz 25 cm,
zieda kauss blīvi apmatots

● *Armeria maritima* JŪRMALAS ARMĒRIJA

V,VI

Lapas rozetē, ziednesis līdz 40 cm,
zieda kauss apmatots tikai uz dzislām

Armeria vulgaris PARASTĀ ARMĒRIJA

VI,VII

Lapas nepāra plūksnaini saliktas no 3-7 pāriem lineāru lapu

Astragalus arenarius SMILTĀJA TRAGANTZIRNIS

Lapas neauglīgā daļā divkārt plūksnaini dalīta,
virs tās zarotu sporangiju sastats

● *Botrychium matricariifolium* ZARAINĀ ĶEKARPAPARDE

V-VII

Rozetes lapas koklesveidīgas

Cardaminopsis arenosa LAUKA SĪKĶĒRSA

V,VI

Ar matiņiem un dziedzermatiņiem,
vainaglapas 2x garākas nekā kauss

Cerastium arvense TĪRUMA RADZENE

IV,V

Pūslītis apmatots, apakš. vārpiņas kāta maksts
zviņņveidīga, vismaz 0,5 cm

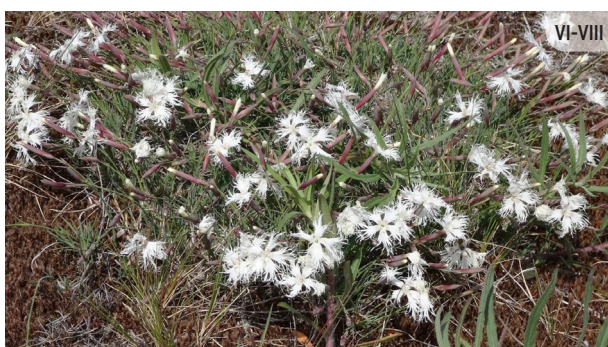
Carex caryophyllea PAVASARA GRĪSLIS

V,VI

Veido audzes, ziedkopa blīva ar 3-6 vienādām vārpiņām

Carex praecox AGRAIS GRĪSLIS

VI-VIII

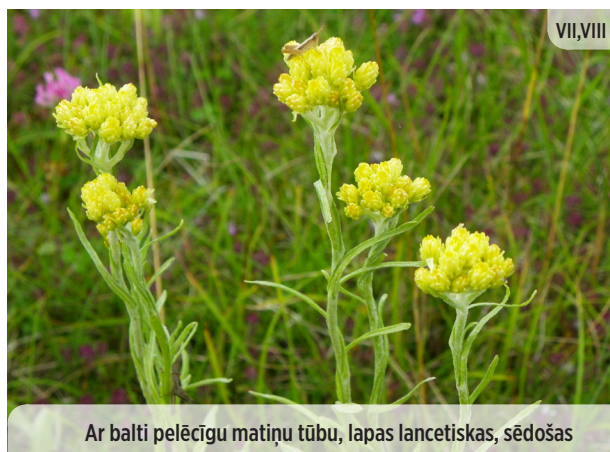
● *Dianthus arenarius s.l.* SMILTĀJA NELĶE

VI-X

Lapas šauri lineāras, mieturos pa 8-12,
vienīgā madara ar dzelteniem ziediem

Galium verum ĪSTĀ MADARA

Ar balti pelēcīgu matiņu tūbu, lapas lancetiskas, sēdošas

Helichrysum arenarium DZELTENĀ SALMENE

Dzeltenzaļš, stublāju daudz, tie guļoši

Herniaria glabra KAILĀ TRŪKUMZĀLĪTE

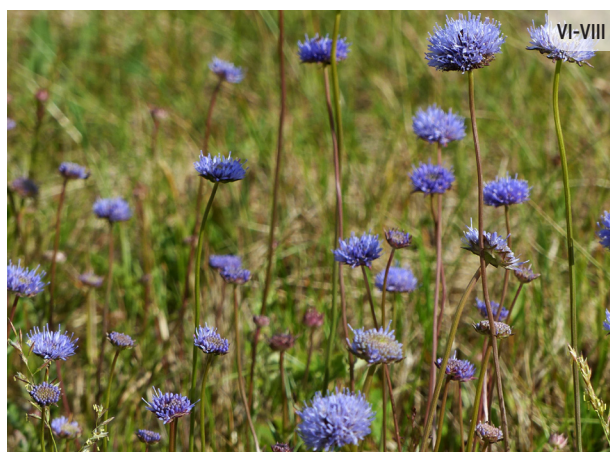
Lapas sukulentas, pretējas, stublāju skaužošas

Hylotelephium maximum LIELAIS LAIMIŅŠ

Lapas sukulentas, pretējas, sēdošas

Hylotelephium purpureum PARASTĀ ČĪKSTENE

Jasione montana KALNU NORGALVĪTE

● *Jovibarba sobolifera* (syn. *J. globifera*) ATVAŠU SAULRIETENIS

Neveido stīgas (*P. reptans* ar stīgām)

Potentilla arenaria SMILTĀJA RETĒJS

Lapas apakšpuse gaišāka, blīvi ar matiņu tūbu

Potentilla argentea SUDRABA RETĒJS

V,VI

Stublāja lapas ar 3 zobiņiem

Saxifraga tridactylites TREJZOBU AKMEŅLAUZĪTE

VI-IX

Pelēkzaļš, lapas sīkas mieturveidīgos pušķos

Scleranthus perennis ZIEMAS ŽULTSZĀLĪTE

VI-IX

Līdz 25 cm, stublājs 4-šķautņains, matiņi tikai uz šķautnēm

Thymus ovatus LIELAIS MĀRSILS

VI-VIII

Līdz 10 cm, stublājs apaļš, visapkārt ar matiņiem

Thymus serpyllum MAZĀIS MĀRSILS

VI-VIII

Sedum acre KODĪGAIS LAIMIŅŠ

VI-VIII

Stublājs, lapas un zieda kauss apmatots

Trifolium arvense TĪRUMA (MATAINĀIS) ĀBOLIŅŠ

VI-IX

Vidējā lapiņa ar kātiņu, malējās gandrīz bez. Ziedu galviņa 1-1,5 cm, pēc noziedēšanas brūngans, mazliet uzpūsts.

Trifolium campestre LAUKA ĀBOLIŅŠ

VI-IX

Vidējās lapiņas kātiņš garāks nekā malējo lapiņu kātiņi. Ziedu galviņa 0,5 cm, tajā 5-15 ziedi.

Trifolium dubium SĪKAIS ĀBOLIŅŠ

Stublājs nezaro, lapas pretējas

Veronica spicata VĀRPU VERONIKA

Stublājs brūnsarkans, augšdaļā ļoti lipīgs.
Lapas rozetē, arī uz stublāja.

Viscaria vulgaris (syn. *V. viscosa*) LIPĪGĀ SVEĶENE

Ciešos ceros, augs zilganzaļš

Festuca trachyphylla RAUPJĀ AUZENE

Nereti ar iesārtu nokrāsu, vārpskaras 2. pakāpes zari brīvi -
saliektai vārpskarai redzami kā atsevišķi zariņi

Phleum phleoides STEPES TIMOTIŅŠ

Līdz 15 cm, viss ar matiņiem, lapas ieapaļas līdz plati olveidīgas

Viola rupestris SMILTĀJA VIJOLĪTE

Bļivs, zaļš cers, lapas ierotījušās, smalkas, bet nav durstīgi asas

Festuca ovina AITU AUZENE

Lapas zilganzaļas, abas puses ar matiņiem.
Ziedot vārpa izplesta, vēlāk sakļauta.

Koeleria glauca ZILGANĀ KELĒRIJA

Skara šaura, noziedot sakļauta, lapas šauras - renesveida, sarveida

Poa angustifolia ŠAURLAPU SKARENE

6210

Sausi zālāji kaļķainās augsnēs (*nozīmīgas orhideju atradnes)

VARIANTI

6210_1 Rietumu variants
6210_2 Austrumu variants
6210_3 Smiltāju variants
6210_4 Mežmalu variants

LAKSTAUGI

Acinos arvensis Mārsila kalnmētra | L
Agrimonia eupatoria Ārstniecības ancītis | k
Allium oleraceum Krūmāja sīpols
Anthyllis vulneraria Brūču pārkonamoliņš | L
Astragalus danicus Dānijas tragantzirnīs | Z, k
Brachypodium pinnatum Plūksnainā īskāje
Briza media Parastais vizulis (trīsene)
Campanula glomerata Kamolainā pulkstenīte
Campanula rapunculoides Tiruma pulkstenīte | k
Carex caryophyllea Pavasara grīslis | L
Carex flacca Zilganais grīslis | k, L, A
Carex ornithopoda Pleznveida grīslis | k, L, A
Carlina vulgaris Parastais zelttdadzis | L
Centaurea scabiosa Lielā dzelzene | k
Cirsium acaule Zemais dadzis | k, L, A
Festuca rubra Sarkanā auzene
Filipendula vulgaris Lielziedu vīgrieze | k, L, A
Fragaria vesca Meža zemene
Fragaria viridis Spradzene | k
Galium verum Īstā madara
Gentiana cruciata Krustlapu drudzene | R, k
Geranium sanguineum Asinssārtā gandrene | Z, k
Gymnadenia conopsea Odu gimnadēnija | k

Helictotrichon pratense Kailā pļāvauzīte | k, L, ZA
Helictotrichon pubescens Pūkainā pļāvauzīte
Leontodon hispidus Matainā vēlpiene | L
Linum catharticum Pļavas liniņš | L
Medicago falcata Sirpjveida lucerna | k
Medicago lupulina Apiņu lucerna | L
Melampyrum nemorosum Birztales nārbulis
Melampyrum pratense Pļavas nārbulis
Orchis mascula Viru dzegužpuķe | k
Orchis militaris Bruņcepuru dzegužpuķe | k, R
Orchis morio Zalkšu dzegužpuķe | k, ZA
Orchis ustulata Deguma dzegužpuķe | k, Z
Origanum vulgare Parastā raudene | L, k
Phleum phleoides Stepes timotiņš | k, L, Z
Pimpinella saxifraga Klinšu noraga
Plantago media Vidējā ceļteka
Poa angustifolia Šaurlapu skarene
Polygala comosa Cekulainā ziepenīte | k, L
Scorzonera humilis Zemā raudupe
Sesleria caerulea Zilganā seslērija | k, L, A
Thymus ovatus Lielais mārsils | A
Trifolium montanum Kalnu āboliņš | L, k
Viola collina Pakalnu vijolīte | Z, k

APZĪMĒJUMI:

- *Aizsargājama suga (MK 396)*
- Treknrakstā* - bioloģiski vērtīgo zālāju (BVZ) indikatorsugas
- L - lietussargsuga (tipiskā suga Biotopu direktīvas izpratnē)
- k - kaļķainu augšņu indikators
- Z, D, A, R - Latvijā sasniedz izplatības areāla robežu

VI-IX

Līdz 20 cm, apmatots, lapai zobīņi vairāk augšdaļā,
ziedi augšējo lapu žaklēs

Acinos arvensis MĀRSILA KALNMĒTRA

VI-IX

Zobiņi līdz lapas pamatam, lapas apakšp. tūbaina (*A. pilosa*)
zobiņi nav līdz pamatam, apakšp. matiņi tikai uz dzislām)

Agrimonia eupatoria ĀRSTNIECĪBAS ANCĪTIS

VI,VII

Vīkala lapas 2, garas. Ziedkopā sīpoliņi.

Allium oleraceum KRŪMĀJA SĪPOLS

VI-VIII

Kauss nereti ar sarkanīgu nokrāsu, lapas virspuse apmatota

Anthyllis vulneraria BRŪČU PĒRKONAMOLIŅŠ

V,VI

Lapas nepāra plūksnaini saliktas no 7-15 pāriem lineāru lapiņu

Astragalus danicus DĀNIJAS TRAGANTZIRNIS

VI-IX

Campanula glomerata KAMOLAINĀ PULKSTENĪTE

VI-IX

Ziedkopa vienpusēja, ķekarveidīga

Campanula rapunculoides TĪRUMA PULKSTENĪTE

IV,V

Pūslītis apmatots, apakš. vārpiņas kāta maksts
vismaz 0,5 cm gara, zviņveidīga ar smaili

Carex caryophyllea PAVASARA GRĪSLIS

V,VI

Zilganzaļš, lapu makstis sarkanbrūnas,
gatavas vārpiņas tumšas, nokarenas

Carex flacca ZILGANĀIS GRĪSLIS

V,VI

Siev. ziedu vārpiņas 3-5, pušķveidīgi satuvinātas stublāja galā,
vir. ziedu vārpiņa 1, ziedkopas sānos, pūslītis apmatots

● *Carex ornithopoda* PLEZNVEIDA GRĪSLIS

VI-IX

Lapas un ārējā vīkala lapas dzeloņainas

Carlina vulgaris PARASTAIS ZELTDADZIS

VI-X

Lapas plūksnaini dalītas (*C. jacea* veselas)*Centaurea scabiosa* LIELĀ DZELZENE

VI-IX

Ziedu kurvītis ar ļoti īsu kātu

Cirsium acaule ZEMAIS DADZIS

VI,VII

Lapa līdz 20 cm gara ar 10-30 pāriem sīku, sēdošu robotu plūksnu

Filipendula vulgaris LIELZIEDU VĪGRIEZE

V,VI

Lapas gala vidējais zobiņš garāks par blakus esošajiem, kauslapas viegli atdalāmas no ogas

Fragaria vesca MEŽA ZEMENE

V,VI

Lapas gala vidējais zobiņš īsāks par blakus esošajiem, kauslapas grūti atdalāmas no ogas

Fragaria viridis SPRADZENE

VI-X

Lapas šauri lineāras, mieturos pa 8-12, vienīgā madara ar dzelteniem ziediem

Galium verum ĪSTĀ MADARA

VII,VIII

Lapas blīvi, krusteniski pretējas, līdz 10 cm ga un 2 cm pl, parasti ar 3 dzīslām (*Saponaria officinalis* lapas īsākas un līdz 4 cm pl)● *Gentiana cruciata* KRUSTLAPU DRUDZENE

VI-VIII

Lapas dziļi dalītas 5-7 šaurās plūksnās, rudenī krāsojas sārtas

Geranium sanguineum ASINSSĀRTĀ GANDRENE

VI,VII

4-6 zilganzaļas, tievas lapas, vārpa līdz 17 cm, zieda piesis līdz 2 cm

● *Gymnadenia conopsea* ODU GIMNADĒNIJA

VI,VII
Stublājs un lapas ar matiņiem (*L. danubialis* stublājs kails),
ziedi pa vienam, pumpurus nolīkuši uz leju

Leontodon hispidus MATAINĀ VĒLPIENE

V-IX
Medicago falcata SIRPJEIDA LUCERNA

VI-VIII
Zieda seglapas zili violetas, vainags dzeltens
Melampyrum nemorosum BIRZTALAS NĀRBULIS

V,VI
Stublāja apakša un lapas pie pamata ar violetiem lāsumiem. Visiem
Orchis zieda lūpas vidējā daiva divdaļīga (*Dactylorhiza* viendabīga).

● *Orchis mascula* VĪRU DZEGUŽPUĶE

V,VI
Lapas bez plankumiem, augš. apziedņa lapas
veido "kapuci", tā ar zaļganu dzīslojumu

ĻOTI RĒTA

● *Orchis morio* ZALKŠU DZEGUŽPUĶE

V-VII
Stublājs tievs, augšdaļā zaro, ziedkopā mazliet nolīkst

Linum catharticum PĻAVAS LINIŅŠ

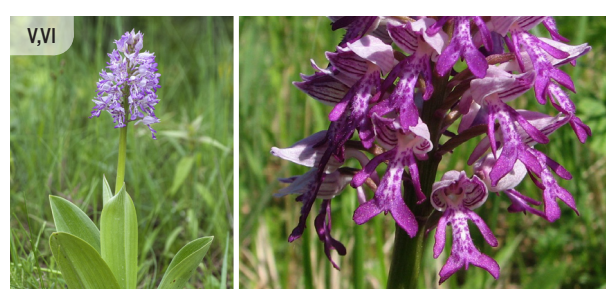
V-IX
Ziedkopa blīva - tajā 15-40 ziedi (*Trifolium dubium* 5-15)

Medicago lupulina APIŅU LUCERNA

VI-IX
Vainaga stobriņš taisns, garš, gaišāk dzeltens kā viss vainags

Melampyrum pratense PĻAVAS NĀRBULIS

V,VI
Lapas lielas, gaišzaļas, nav violeto lāsumu, 3 augšējās
apziedņa lapas veido "kapuci", tās iekšpuse ar dzīslojumu

● *Orchis militaris* BRUŅCEPURU DZEGUŽPUĶE

VII,VIII
Ziedkopa galotnē tumša, kā apgruzdusi. Visiem *Orchis* lapas
pie stublāja apakšas (*Dactylorhiza* arī uz stublāja).

● *Orchis ustulata* DEGUMA DZEGUŽPUĶE

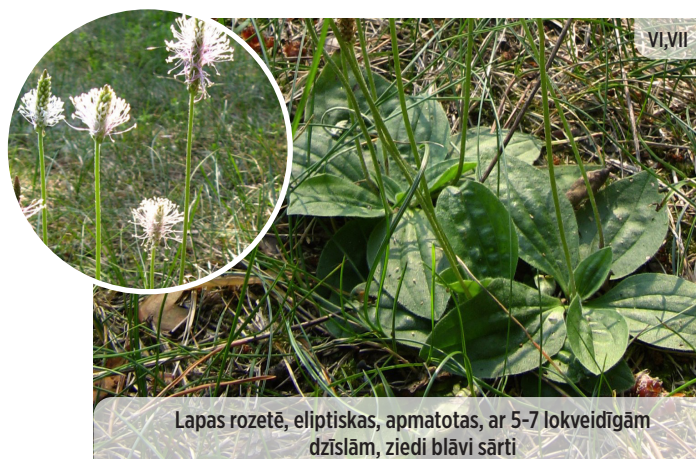

Origanum vulgare PARASTĀ RAUDENE

Lapas piezemes rozetē, lapai 3-7 olveidīgu lapīņu pāri

Pimpinella saxifraga KLINŠU NORAGA

Lapas rozetē, eliptiskas, apmatotas, ar 5-7 lokveidīgām dzīslām, ziedi blāvi sārti

Plantago media VIDĒJĀ CEĻTEKA

Ziedi zilganvioleti līdz rožaini, ziedkopas galā pieziedlapu pušķis

Polygala comosa CEKULAINĀ ZIEPENĪTE

Stublājs apmatots, rozetes lapas kāts īsāks kā plātne, dzīslojums lokveida

Scorzonera humilis ZEMĀ RAUDUPE

Līdz 25 cm, stublājs 4-šķautņains, matiņi tikai uz šķautnēm (*T. serpyllum* visapkārt apaļajam stublājam)

Thymus ovatus LIELAIS MĀRSILS

Zaļganpelēcīgs, stublājs ar matiņiem, lapīņas eliptiskas (*T. repens* koši zaļš, lapīņas otrādi olveidīgas)

Trifolium montanum KALNU ĀBOLIŅŠ

Lapas rozetē, abas puses ar matiņiem, otrādi olveidīgas ar sirdsveida pamatu un strupi zobainu malu

Viola collina PAKALNU VIJOLĪTE

VI,VII

Ziedkopā 8-12 vārpiņas īsos kātos

Brachypodium pinnatum PLŪKSNAINĀ ĪSKĀJE

VI

Vārpiņas plakanas, nokarenas, svītrainas

Briza media PARASTAIS VIZULIS (TRĪSENE)

VI,VII

Skrajos ceros, veģetatīvo dzinumu ārējo lapu makstis apmatotas

Festuca rubra SARKANĀ AUZENE

V,VI

Blīvos ceros, lapas apakšpuse zilgani pelēcīga, lapas un to makstis bez matiņiem

Helictotrichon pratense KAILĀ PĻAVAUŽĪTE

V,VI

Nav ceros, lapas un to makstis ar matiņiem, abām sugām vārpiņas ar gariem, laužītiem akotiem

Helictotrichon pubescens PŪKAINĀ PĻAVAUŽĪTE

VI,VII

Nereti ar iesārtu nokrāsu, vārpskaras 2. pakāpes zari brīvi - tāpēc saliektai vārpskarai redzami kā atsevišķi zariņi

Phleum phleoides STEPES TIMOTIŅŠ

V-VII

Skara šaura, noziedot sakļauta, lapas šauras - renesveida, sarveida

Poa angustifolia ŠAURLAPU SKARENE

V,VI

Ceros, lapas augšpuse gaiši zilganpelēka, apakšpuse zaļa (*Helictotrichon pratense* otrādi), vārpa ovāla stublāja galā*Sesleria caerulea* ZILGANĀ SESLĒRIJA

6230*

Vilkakūlas zālāji (tukšaiņu zālāji)

VARIANTI

6230*_1 Sausais

6230*_2 Mitrais

6230*_3 Slapjais

LAKSTAUGI
UN SĪKKRŪMI

Agrostis tenuis Parastā smilga
Antennaria dioica Divmāju kaķpēdiņa
Calluna vulgaris Sila virsis | sk
Carex nigra Dzelzszāle
Carex pallescens Bālganais grīslis
Carex panicea Sāres grīslis
Carex pilulifera Lodaugļu grīslis | sk, A
Euphrasia spp. Žibulīši
Festuca ovina Aitu auzene | sk
Gentiana pneumonanthe Tumšzilā drudzene | L, Z
Luzula campestris Lauka zemzāliete
Nardus stricta Stāvā vilkakūla | sk, L

Platanthera bifolia Smaržīgā naktsvijole
Platanthera chlorantha Zaļziedu naktsvijole
Polygala vulgaris Parastā ziepenīte | L
Potentilla erecta Stāvais retējs
Rumex acetosella Mazā skābene | sk
Sieglingia decumbens Pazvilā misiņsmilga | L
Succisa pratensis Pļavas vilkmēle
Trommsdorphia maculata Plankumainā urlaja
Vaccinium vitis-idaea Brūklene
Veronica officinalis Zemteka
Viola canina Suņu vijoliņe

SŪNAS

Rhynchospora squarrosa Parastā spuraine | sk

APZĪMĒJUMI:

- *Aizsargājama suga (MK 396)*

Treknrakstā - bioloģiski vērtīgo zālāju (BVZ) indikatorsugas

L - lietussargsuga (tipiskā suga Biotopu direktīvas izpratnē)

sk - skābu augšņu indikators

Z, D, A, R - Latvijā sasniedz izplatības areāla robežu

Gaiši zaļganpelēcīgs, viss ar matiņiem

Antennaria dioica DIVMĀJU KAĶPĒDIŅA

Calluna vulgaris SILA VIRSIS

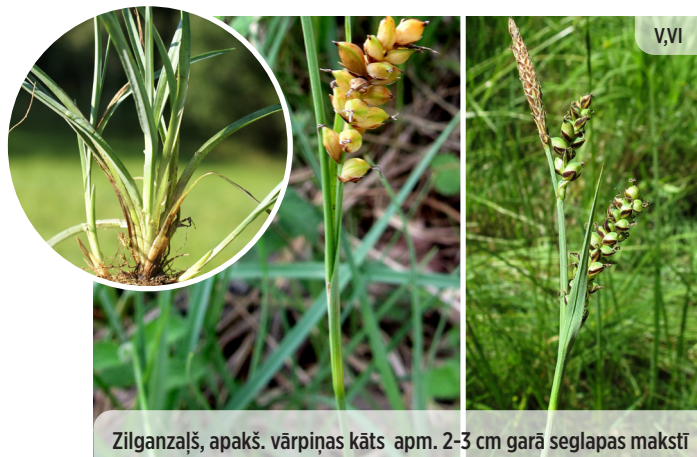
Skrajos ceros, siev. ziedu vārpiņas 2-4, apakš. vārpiņas seglapa līdz ziedkopas pusei

Carex nigra DZELZSZĀLE

Vārpiņas ar kātiņiem, pūslītīm ļoti īss knābītis vai faktiski tā nav

Carex pallescens BĀLGANAIS GRĪSLIS

Zilganzaļš, apakš. vārpiņas kāts apm. 2-3 cm garā seglapas makstī

Carex panicea SĀRES GRĪSLIS

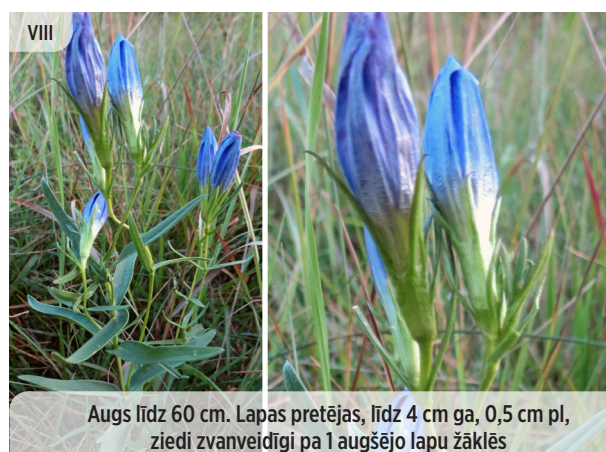

Pūslītis apmatots, tā plēksne smaile. Apakš. vārpiņas seglapa zaļa, lapasveida.

Carex pilulifera LODAUGĻU GRĪSLIS

Euphrasia spp. ŽIBULĪŠI

Augs līdz 60 cm. Lapas pretējas, līdz 4 cm ga, 0,5 cm pl, ziedi zvanveidīgi pa 1 augšējo lapu žāklēs

● *Gentiana pneumonanthe* TUMŠILĀ DRUDZENE

Putekšņīcas paralēli, ziedi smaržo. Pēc lapām sugas nevar atšķirt.

● *Platanthera bifolia* SMARŽĪGĀ NAKTSVIJOLE

Putekšņīcas slīpi atvirzītas, ziedi nesmaržo

● *Platanthera chlorantha* ZAĻZIEDU NAKTSVIJOLE

Seglapa īsāka par ziedkopu, zari ziedkopā 2-4
(*L. multiflora* seglapa garāka, zari 5-10)

Luzula campestris LAUKA ZEMZĀLĪTE

Nav rozetes lapas (*P. amarella* ir rozetes lapas)

Polygala vulgaris PARASTĀ ZIEPENĪTE

Potentilla erecta STĀVAIS RETĒJS

Līdz 35 cm, lapām šķēpveida forma

Rumex acetosella MAZĀ SKĀBENE

Piezemes lapas veselas, mēlesveida
(līdzīgajai *Knautia arvensis* lapas dalītas)

Succisa pratensis PĻAVAS VILKMĒLE

Lapas rozetē, stingras, ar īsiem matiņiem un sarkanām dzīslām

Trommsdorphia maculata PLANKUMAINĀ URLAJA

Lapa visplatākā vidusdaļā (miltenei augšdaļā)

Vaccinium vitis-idaea BRŪKLENE

Stublājs ložņājošs, viss augs apmatots

Veronica officinalis ZEMTEKA

Tikai stublāja lapas - olveidīgas ar sirdsveida pamatu, zieda piesis zaļgans

Viola canina SUŅU VIJOLĪTE

Skara skraja, izvērsta, nesakļaujas arī noziedot, vārpiņas sīkas. Masveidā "miglīņas" iespaidā.

Agrostis tenuis PARASTĀ SMILGA

Bļīvs, zaļš cers, lapas ierotījušās, smalkas, bet nav durstīgi asas

Festuca ovina AITU AUZENE

Ļoti bļīvos ceros, lapas ierotījušās, raupjas, sarveidīgas, vārpa vienpusēja (kā kemmīte)

Nardus stricta STĀVĀ VILKAKŪLA

Līdz 40 cm, skarā 4-12 blāvas, eliptiskas vārpiņas. Skrajā cerā. Lapas mēlītes vietā (un zemāk uz stiebra) matiņi.

Sieglingia decumbens PAZVILĀ MISIŅSMILGA

6270*

Sugām bagātas ganības un
ganītas pļavas

VARIANTI

6270*_1 Tipiskais
6270*_2 Nabadzīgās augsnēs
6270*_3 Mitrais

LAKSTAUGI

Agrostis tenuis Parastā smilga
Alchemilla spp. Rasaskrēsliņi
Anthoxanthum odoratum Parastā smaržzāle
Botrychium lunaria Pūsmēness ķekarpaparde
Botrychium matricariifolium Zarainā ķekarpaparde | A
Briza media Parastais vizulis (trīsene) | L
Caltha palustris Purva purene
Carex nigra Dzelzszāle
Carex panicea Sāres grīslis | L
Cirsium heterophyllum Dažādlapu dadzis
Cirsium oleraceum Lēdzerkste
Crepis paludosa Purva cietpiene
Cynosurus cristatus Parastā sekstaine | L
Dactylorhiza baltica Baltijas dzegužpirkstīte
Dactylorhiza incarnata Stāvlapu dzegužpirkstīte
Deschampsia cespitosa Parastā ciņusmilga
Dianthus deltooides Dzirkstelīte | L
Euphrasia spp. Žibuliši
Festuca ovina Aitu auzene | sk
Festuca rubra Sarkanā auzene
Galium boreale Ziemeļu madara | L
Galium uliginosum Dūkstu madara
Geranium palustre Purva gandrene
Geum rivale Pļavas bitene
Hieracium umbellatum Čemurainā mauraga
Holcus lanatus Villainā meduszāle

Juncus conglomeratus Kamolu donis
Juncus effusus Izplestais donis
Leontodon autumnalis Rudens vēlpiene
Leontodon hispidus Matainā vēlpiene | L
Linum catharticum Pļavas liniņš | L
Listera ovata Ovālā divlape
Luzula campestris Lauka zemzālīte
Nardus stricta Stāvā vilkakūla | sk
Ophioglossum vulgatum Parastā čūskmēlīte | k
Plantago lanceolata Šaurlapu ceļteka
Plantago media Vidējā ceļteka | L
Platanthera bifolia Smaržīgā naktsvijole
Platanthera chlorantha Zaļziedu naktsvijole
Polygala vulgaris Parastā ziepenīte | L
Polygonum bistorta Zalkšu sūrene
Polygonum viviparum Vairvasiņu sūrene | D
Potentilla erecta Stāvais retējs
Primula veris Gaiļbiksīte | k, L
Prunella vulgaris Parastā brūngalvīte
Rhinanthus minor Mazais zvagulis
Rumex acetosella Mazā skābene | sk
Scirpus sylvaticus Meža meldrs
Sieglingia decumbens Pazvilā misiņsmilga
Succisa pratensis Pļavas vilkmēle
Trifolium repens Ložņu āboliņš
Trollius europaeus Eiropas saulpurene | L

APZĪMĒJUMI:

- ***Aizsargājama suga (MK 396)***
- Treknrakstā*** - bioloģiski vērtīgo zālāju (BVZ) indikatorsuga
- L* - lietussargsuga (tipiskā suga Biotopu direktīvas izpratnē)
- k* - kajķainu augšņu indikators
- sk* - skābu augšņu indikators
- Z, D, A, R* - Latvijā sasniedz izplatības areāla robežu

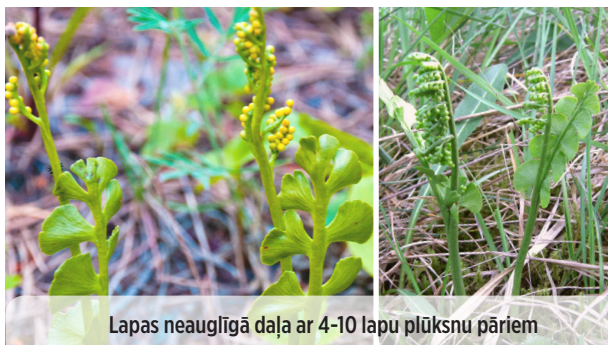

Alchemilla spp. RASASKRĒSLIŅI

INDĪGS!

Caltha palustris PURVA PURENE

Lapas neauglīgā daļa ar 4-10 lapu plūksnu pāriem

Botrychium lunaria PUSMĒNESS ĶEKARPAPARDE

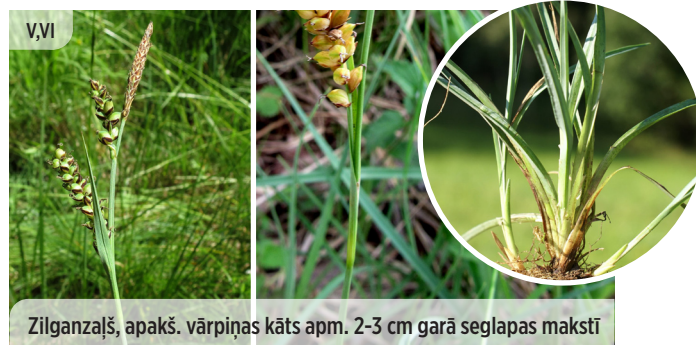
Lapas neauglīgā daļa divkārt plūksnaini dalīta

● *Botrychium matricariifolium* ZARAINĀ ĶEKARPAPARDE

Skrajos ceros, siev. ziedu vārpiņas 2-4, apakš. vārpiņas seglapa līdz ziedkopas pusei

Carex nigra DZELZSZĀLE

Zilganzaļš, apakš. vārpiņas kāts apm. 2-3 cm garā seglapas makstī

Carex panicea SĀRES GRĪSLIS

Lapas apakšpuse balti tūbaina

Cirsium heterophyllum DAŽĀDLAPU DADZIS

Cirsium oleraceum LĒDZERKSTE

Lapa sēdoša, stublāju aptveroša

Crepis paludosa PURVA CIETPIENE

Ir rozetes lapas, stublājs un lapas ar īsiem matiņiem

Dianthus deltoides DZIRKSTELĪTE

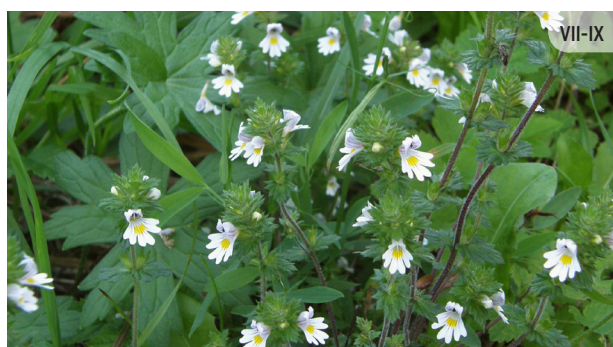
Lapas virspusē plankumi ± taisnstūrveidīgi izstiepti, lūpas vidējā daļa nedaudz garāka par malējām

● *Dactylorhiza baltica* BALTIJAS DZEGUŽPIRKSTĪTE

Lapas stāvas, nav plankumainas. Zieda lūpa seklī trisdaivaina.

● *Dactylorhiza incarnata* STĀVLAPU DZEGUŽPIRKSTĪTE

Euphrasia spp. ŽIBULŠI

Mieturī 6 lapas, lapas gals ar dzeloņsmaili, stublājs un lapas mala ar dzelonīšiem

Galium uliginosum DŪKSTU MADARA

Uz ziedkāta vienkārši matiņi, nekad nav dziedzermatiņi (kā *G. sylvaticum*)

Geranium palustre PURVA GANDRENE

Geum rivale PĻAVAS BITENE

Stublājs rievains, ziedi kamolveida ziedkopā

Juncus conglomeratus KAMOLU DONIS

Stublājs gluds, ziedkopas zariņi nevienāda garuma

Juncus effusus IZPLESTAIS DONIS

Stublāja lejasdaļā 2 pretējas eliptiskas lapas

Listera ovata OVĀLĀ DIVLAPE

Lancetiska līdz olveida lapas neauglīgā daļa un vārpeida auglīgā daļa ar sporangiju sastatu

Ophioglossum vulgatum PARASTĀ ČŪSKMĒLĪTE

VII-X

Stublājs zarojas, zara galā 1 kurvītis,
lapas plūksnaini šķeltas, piezemes rozetē

Leontodon autumnalis RUDENS VĒLPIENE

VI,VII

Stublājs un lapas ar matiņiem (*L. danubialis* stublājs kails), ziedi
pa vienam, pumpuros nolīkuši uz leju

Leontodon hispidus MATAINĀ VĒLPIENE

VII-IX

Piezemes lapu nav, uz stublāja daudz lineāru lapu, ziedi čemurā

Hieracium umbellatum ČEMURAINĀ MAURAGA

IV,V

Seglapa īsāka par ziedkopu, zari ziedkopā 2-4
(*L. multiflora* seglapa garāka, zari 5-10)

Luzula campestris LAUKA ZEMZĀLĪTE

V-IX

Lapas rozetē, lancetiskas, līdz 12 cm ga, līdz 2,5 cm pl, ziedi gaiši brūni

Plantago lanceolata ŠAURLAPU CEĻTEKA

VI,VII

Lapas rozetē, eliptiskas, apmatotas, ar 5-7 lokveidīgām
dzīslām, ziedi blāvi sārti

Plantago media VIDĒJĀ CEĻTEKA

VI,VII

Putekšņīcas paralēli, ziedi smaržo. Pēc lapām sugas nevar atšķirt.

● *Platanthera bifolia* SMARŽĪGĀ NAKTSVIJOLE

VI,VII

Putekšņīcas slīpi atvirzītas, ziedi nesmaržo

● *Platanthera chlorantha* ZAĻZIEDU NAKTSVIJOLE

V-VII

Piezemes lapas ar kātu, stublāja sēdošas,
lapas apakšpuse gaišāka, zilganzaļa

Polygonum bistorta ZALKŠU SŪRENE

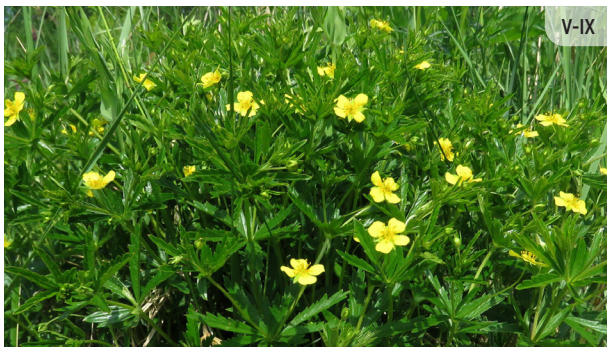

VI,VII

ĻOTI RĒTA

Lapas lancetiskas, ziedkopas apakšdaļā daudz violetu vairvasiņu

● *Polygonum viviparum* VAIRVASIŅU SŪRENE

V-IX

Potentilla erecta STĀVAIS RETĒJS

IV,V

Primula veris GAIĻBIKSĪTE

VI-IX

Lapas uz stublāja ar kātu, krusteniski pretējas

Prunella vulgaris PARASTĀ BRŪNGALVĪTE

V-IX

Vainaga stobriņš taisns, īsāks nekā kauss
(*R. serotinus* izliekts, tikpat garš)*Rhinanthus minor* MAZĀIS ZVAGULIS

V-VII

Līdz 35 cm, lapām šķēpveida forma

Rumex acetosella MAZĀ SKĀBENE

VI,VII

Lapas mala un dzišlas sīkdzeloņainas, vārpiņas olveidīgas,
pušķos pa 3-5 (*S. radicans* lancetiskas, pa 1)*Scirpus sylvaticus* MEŽA MELDRS

VII-X

Piezemes lapas veselas, mēlesveida
(līdzīgajai *Knautia arvensis* lapas dalītas)*Succisa pratensis* PĻAVAS VILKMĒLE

V-X

Koši zaļš, lapiņas otrādi olveidīgas
(*T. montanum* pelēcīgi zaļš, lapiņas eliptiskas)*Trifolium repens* LOŽŅU ĀBOLIŅŠ

V,VI

Lapas garos kātos, staraini dalītas, uz stublāja sēdošas

Trollius europaeus EIROPAS SAULPURENE

V-VII

Nav rozetes lapas (*P. amarella* ir rozetes lapas)*Polygala vulgaris* PARASTĀ ZIEPENĪTE

Skara skraja, izvērsta, nesakļaujas arī noziedot, vārpiņas sīkas.
Masveidā "migliņas" iespaids.

Agrostis tenuis PARASTĀ SMILGA

Vārpa šaura, līdz 5 cm gara, pēc izziedēšanas izskatās izspūrusi

Anthoxanthum odoratum PARASTĀ SMARŽZĀLE

Vārpiņas plakanas, nokarenas, svītrainas

Briza media PARASTAIS VIZULIS (TRĪSENE)

Noziedējusi vārpa sakļaujas

Cynosurus cristatus PARASTĀ SEKSTAINĒ

Lielos blīvos ceros, lapas ļoti asas

Deschampsia cespitosa PARASTĀ CIŅUSMILGA

Blīvs, zaļš cers, lapas ierotījušās, smalkas, bet nav durstīgi asas

Festuca ovina AITU AUZENE

Skrajos ceros, vegetatīvo dzinumu ārejo lapu makstis apmatotas

Festuca rubra SARKANĀ AUZENE

Stiebrs, mezgli un lapas ar mīkstiemi matiņiem,
skara sārta, noziedot sakļaujas

Holcus lanatus VILLAINĀ MEDUSZĀLE

Ļoti blīvos ceros, lapas ierotījušās, raupjas, sarveidīgas,
vārpa vienpusēja (kā ķemmīte)

Nardus stricta STĀVĀ VILKAKŪLA

Līdz 40 cm, skarā 4-12 blāvas, eliptiskas vārpiņas

Sieglingia decumbens PAZVILĀ MISIŅSMILGA

VARIANTI

- 6410_1 Zilganās molīnijas zālāji
6410_2 Zilganās seslērijas zālāji
6410_3 Grīšļu zālāji
6410_4 Bez izteikti dominējošas sugas, daudzveidīgi

LAKSTAUGI

Angelica sylvestris Meža zirdzene
Betonica officinalis Ārstniecības pātaine
(syn. *Stachys officinalis* Dziedniecības pātaine)
Briza media Parastais vizulis (trīsene)
Carex buxbaumii Buksbauma grīslis | k
Carex flacca Zilganais grīslis | k, A, L
Carex hartmanii Hartmaņa grīslis | A, L
Carex hostiana Hosta grīslis | k, A
Carex panicea Sāres grīslis | L
Dactylorhiza baltica Baltijas dzegužpirstīte
Dactylorhiza incarnata Stāvlapu dzegužpirstīte
Dianthus superbis Krāšņā neļķe | R
Epipactis palustris Purva dzeguzene | k
Galium boreale Ziemeļu madara
Gladiolus imbricatus Jumstiņu gladiola | L
Gymnadenia conopsea Odu gimnadēnija | k, L
Helictotrichon pubescens Pūkainā pļavauzīte
Inula salicina Vitolu staģe | k
Iris sibirica Sibīrijas skalbe | Z

Linum catharticum Pļavas liniņš
Listera ovata Ovālā divlape
Molinia caerulea Zilganā molīnija | L
Ophioglossum vulgatum Parastā čuskmēlīte | L, k
Orchis mascula Viru dzegužpuķe | k
Orchis militaris Bruņcepuru dzegužpuķe | k, R
Peucedanum palustre Purva rūgtdille
Polygala amarella Rūgtā ziepenīte | k, L
Polygonum bistorta Zalkšu sūrene
Potentilla erecta Stāvais retējs
Sanguisorba officinalis Ārstniecības brūnvāļīte | Z
Scorzonera humilis Zemā raudupe | L
Selinum carvifolium Ķimeņlapu selīne
Serratula tinctoria Krāsu zeltlape | Z
Sesleria caerulea Zilganā seslērija | k, A, L
Succisa pratensis Pļavas vilkmēle | L
Trollius europaeus Eiropas saulpurene | L
Viola persicifolia (syn. *V. stagnina*) Dumbrāja vijolīte | Z

APZĪMĒJUMI:

- *Aizsargājama suga* (MK 396)
- Treknrakstā* - bioloģiski vērtīgo zālāju (BVZ) indikatorsugas
- L - lietussargsuga (tipiskā suga Biotopu direktīvas izpratnē)
- k - kaļķainu augšņu indikators
- Z, D, A, R - Latvijā sasniedz izplatības areāla robežu

Lapas galā 3 atdalītas lapiņas
(*A. archangelica* gala plūksna šķelta)

Angelica sylvestris MEŽA ZIRDZENE

Augšējās vārpiņas augšdaļā siev. ziedi, apakšdaļā vīr. ziedi.
Zemākās vārpiņas visas ar siev. ziediem

● *Carex buxbaumii* BUKŠBAUMA GRĪSLIS

Augšējai vārpiņai parasti pietuvinātas 2 mazākas vārpiņas

Carex hartmanii HARTMAŅA GRĪSLIS

Zilganzaļš, apakš. vārpiņas kāts apm. 2-3 cm garā seglapas makstī

Carex panicea SĀRES GRĪSLIS

Lapas virspusē plankumi ± taisnstūrveidīgi izstiepti,
lūpas vidējā daiva nedaudz garāka par malējām

● *Dactylorhiza baltica* BALTIJAS DZEGUŽPIRKSTĪTE

Rozetes lapas ar kātu, pamats sirdsveida, mala rantaina

Betonica officinalis ĀRSTNIECĪBAS PĀTAINE
(syn. *Stachys officinalis*)

Zilganzaļš, lapu makstis sarkanbrūnas,
gatavas vārpiņas tumšas, nokarenas

Carex flacca ZILGANĀIS GRĪSLIS

Skrajā cerā, vīr. ziedu vārpiņa 1, siev. ziedu vārpiņas 2-3

Carex hostiana HOSTA GRĪSLIS

ĻOTI RĒTA Lapas lineāras, pretējas, saaugušas, veido maksti

● *Dianthus superbis* KRĀŠŅĀ NELĶE

Lapas stāvas, nav plankumainas. Zieda lūpa sekli trīsdaiļaina.

● *Dactylorhiza incarnata* STĀVLAPU DZEGUŽPIRKSTĪTE

Epipactis palustris PURVA DZEGUŽENE

4-6 zilganzaļas, tievas lapas, vārpa līdz 17 cm, zieda piesis līdz 2 cm

● *Gymnadenia conopsea* ODU GIMNADĒNIJA

Lapas līdz 0,8 cm pl

● *Iris sibirica* SIBĪRIJAS SKALBE

Stublāja lejasdaļā 2 pretējas eliptiskas lapas

Listera ovata OVĀLĀ DIVLAPE

Stublāja apakša un lapas pie pamata ar violetiem lāsumiem. Visiem *Orchis* zieda lūpas vidējā daiva divdaļīga (*Dactylorhiza* viendabīga)

● *Orchis mascula* VĪRU DZEGUŽPUĶE

Stublājs stāvs, stīvs, mieturī 4 lapas, dzīslas 3

Galium boreale ZIEMEĻU MADARA

Stublājs un lapas kailas (*I. britannica* apmatots)

Inula salicina VĪTOLU STAĢE

Stublājs tievs, augšdaļā zaro, ziedkopā mazliet nolīkst

Linum catharticum PĻAVAS LINIŅŠ

Lancetiska līdz olveida lapas neauglīgā daļa un vārpveida auglīgā daļa ar sporangiju sastatu

Ophioglossum vulgatum PARASTĀ ČŪSKMĒLĪTE

Lapas lielas, gaišzaļas, nav violeto lāsumu, 3 augšējās apziedņa lapas veido "kapuci", kas iekšpusē ar dzīslojumu

● *Orchis militaris* BRUŅCEPURU DZEGUŽPUĶE

VII-IX

Lapas ass taisna, nav laužīta, lapas plūksnas šauras

Peucedanum palustre PURVA RŪGTDILLE

V-VII

Ir rozetes lapas

Polygala amarella RŪGTĀ ZIEPENĪTE

V-VII

Piezemes lapas ar kātu, stublāja sēdošas, lapas apakšpuse gaišāka, zilganzaļa

Polygonum bistorta ZALKŠU SŪRENE

V-IX

Potentilla erecta STĀVAIS RETĒJS

VI-IX

Lapas nepāra plūksnaini saliktas no 7-17 lapiņām, kam zobaina mala

● *Sanguisorba officinalis* ĀRSTNIECĪBAS BRŪNVĀLĪTE

V,VI

Stublājs apmatots, rozetes lapas kāts īsāks kā plātne, dzislojums lokveida

Scorzonera humilis ZEMĀ RAUDUPE

VII,VIII

Stublājs ļoti rievains, lapas stingras, plūksnu galos mazi dzeloniši

Selinum carvifolium ĶIMENĻAPU SELĪNE

VII,VIII

Stublāja lapas var būt gan veselas, gan šķeltas

● *Serratula tinctoria* KRĀSU ZELTLAPE

VII-X

Piezemes lapas veselas, mēlesveida
(līdzīgajai *Knautia arvensis* lapas dalītas)

Succisa pratensis PĻAVAS VILKMĒLE

V,VI

Lapas garos kātos, staraini dalītas, uz stublāja sēdošas

Trollius europaeus EIROPAS SAULPURENE

VI

Lapas gari trijstūrains, ziedi gaiši ar tumšāku dzislojumu

● *Viola persicifolia* (syn. *V. stagnina*) DUMBRĀJA VIJOLĪTE

VI,VII

Lapas 0,5-1,5 cm pl, auglis pogaļa

● *Gladiolus imbricatus* JUMSTIŅU GLADIOLA

V,VI

Nav ceros, lapas un to makstis ar matiņiem, vārpiņas ar gariem,
lauzītiem akotiem

Helictotrichon pubescens PŪKAINĀ PĻAVAUZĪTE

VI

Vārpiņas plakanas, nokarenas, svītrainas

Briza media PARASTAIS VIZULIS (TRĪSENE)

V,VI

Ceros, lapas augšp. gaiši zilganpelēka, apakšp. zaļa,
vārpa ovāla stublāja galā

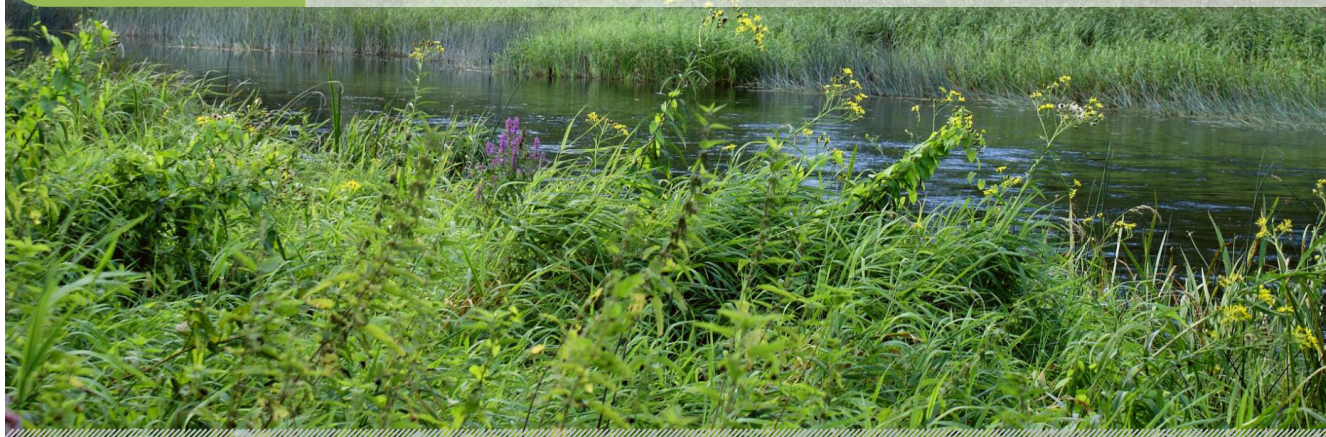
Sesleria caerulea ZILGANĀ SESLĒRIJA

V,VI

Bļīvā cerā, lapas zilganzaļas, skara tumša - brūni violeta

Molinia caerulea ZILGANĀ MOLĪNIJA

VARIANTI

6430_1 Krastmalu

6430_2 Mežmalu

LAKSTAUGI

Aegopodium podagraria Podagras gārša
Agrimonia pilosa Spilvainais ancītis | BD-II, R
Alliaria petiolata Ārstniecības ķiplocene | L
Alopecurus pratensis Pļavas lapsaste
Angelica archangelica Dižzirdzene | L
Anthriscus sylvestris Meža suņburkšķis | L
Astrantia major Lielā zvaigznīte | Z
Bidens tripartita Trejdaivu sunītis
Calamagrostis canescens Purvāja ciesa
Calystegia sepium Žoga dižtītenis | L
Carex acuta Slaidais grīslis
Chaerophyllum hirsutum Skarbmatainā kārvele
Cirsium oleraceum Lēdzerkste | L
Crepis paludosa Purva cietpiene
Cuscuta spp. Vijas
Delphinium elatum Augstais gaiļpiesis | R
Digitalis grandiflora Lielziedu uzpirkstīte | R

Epilobium hirsutum Pūkainā kazroze | L
Eupatorium cannabinum Lielā krastkaņepe
Filipendula ulmaria Parastā vīgrieze
Galium rivale Upmalas madara | R
Geranium robertianum Roberta gandrene
Glechoma hederacea Efeju sētložņa
Humulus lupulus Parastais apinis
Inula britannica Britu staģe | R
Lamium album Baltā panātre
Lythrum salicaria Vītoli vējmietniņš | L
Melandrium dioicum Sarkanā spulgotne
Mentha aquatica Ūdens mētra
Phalaroides arundinacea Parastais miežubrālis
Senecio paludosus Krastmalas krustaine | L
Thalictrum flavum Dzeltēnais saulkrēsliņš | L
Valeriana officinalis Ārstniecības baldriāns | L
Veronica longifolia Garlapu veronika | L

APZĪMĒJUMI:

● *Aizsargājama suga (MK 396)*

BD-II, BD-V - iekļauta Biotopu Direktīvas II vai V pielikumā

Z, D, A, R - Latvijā sasniedz izplatības areāla robežu

L - lietussargsuga (tipiskā suga Biotopu direktīvas izpratnē)

VI-VIII

Aegopodium podagraria PODAGRAS GĀRSA

VI-VIII

Zobiņi nav līdz lapas pamatam, lapas apakšp. matiņi tikai uz dzīslām (*A. eupatoria* zobīņi līdz pamatam, apakšp. tūbaina)

Agrimonia pilosa SPILVAINAIS ANCĪTIS

V,VI

Lapas sirdsveidīgas, ar īsu kātu vai sēdošas, saberzējot - ķiploku smarža

● *Alliaria petiolata* ĀRSTNIECĪBAS ĶIPLOCENE

VI-VIII

Ziedkopa sfēriska, lapas maksts uzpūsta, lapas gals trīsdaivains (*A. sylvestris* trīsdaļīgs)

Angelica archangelica DIŽZIRDZENE

V-VIII

Anthriscus sylvestris MEŽA SUNBURĶŠĪS

VII,VIII

Lapas staraini šķeltas (bet ne līdz centram kā *T. europaeus*)

● *Astrantia major* LIELĀ ZVAIGZNĪTE

VI-IX

Ziedkopā mēlziedu parasti nav (*B. cernua* ir)

Bidens tripartita TREJDAIVU SUNĪTIS

VII,VIII

Stublājs vijīgs, kāpelējošs

Calystegia sepium ŽOGA DIŽTĪTENIS

V,VI

Ciņus neveido, lapu maksts brūnas, apakš. vārpiņas seglapa garāka par ziedkopu

Carex acuta SLAIDĀIS GRĪSLIS

VI

● *Chaerophyllum hirsutum* SKARBMATAINĀ KĀRVELE

VI-IX

Cirsium oleraceum LĒDZERKSTE

VI-VIII

Lapa sēdoša, stublāju aptveroša

Crepis paludosa PURVA CIETPIENE

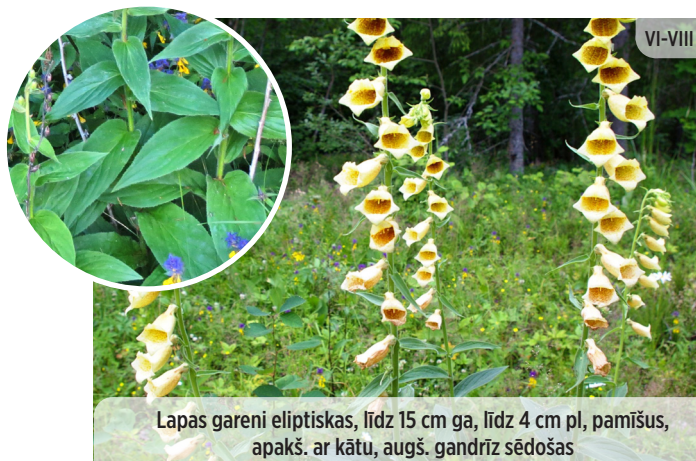
VI-VIII

Bezchlorofila parazītaugs

Cuscuta spp. VIJAS

VI,VII

Lapas kātainas, staraini šķeltas 3-7 daļās

● *Delphinium elatum* AUGSTAIS GAIĻPIESIS

VI-VIII

Lapas garenī eliptiskas, līdz 15 cm ga, līdz 4 cm pl, pamišus, apakš. ar kātu, augš. gandrīz sēdošas

● *Digitalis grandiflora* LIELZIEDU UZPIRKSTĪTE

VI-IX

Stublājs līdz 150 cm, zarains, viss augs ar matiņiem

Epilobium hirsutum PŪKAINĀ KAZROZE

VII,VIII

Lapas pretējas, staraini dalītas 3 līdz 5 lancetiskās plūksnās

Eupatorium cannabinum LIELĀ KRASKAŅEPE

VI-IX

Filipendula ulmaria PARASTĀ VĪGRIEZE

Lapas mieturos pa 8, mala un gals ar dzelonīšiem, auglis kails (*G. aparine* ar āķveidīgiem matiņiem)

Galium rivale UPMALAS MADARA

Viss ar matiņiem, ziedi nelieli, pa 2

Geranium robertianum ROBERTA GANDRENE

Lapas ieapaļas ar nierveidīgu pamatu un rantainu malu

Glechoma hederacea EFEJU SĒTLOŽŅA

Humulus lupulus PARASTAIS APINIS

Viss augš ar piegulošiem matiņiem

Inula britannica BRITU STĀĢE

Lamium album BALTĀ PANĀTRE

Lapas uz stublāja pretējas, sēdošas, lancetiskas, mala gluda vai īsi skarbmataina

Lythrum salicaria VĪTOLU VĒJMIETIŅŠ

Divmājnieks. Viss ar matiņiem, lapas pretējas, sēdošas.

Melandrium dioicum SARKANĀ SPULGOTNE

VI-IX

Ziedu pušķis stublāja galotnē (*M. arvensis* lapu žāklēs)***Mentha aquatica* ŪDENS MĒTRA**

VII-IX

Līdz 170 cm, mēlziedi 10-20 (*S. fluviatilis* 6-8)***Senecio paludosus* KRASTMALAS KRUSTAINE**

VI,VII

Lapas saliktas, lapiņu ga līdz 4 cm, pl līdz 3 cm
(*T. lucidum* lapiņas šauras, mala ierotījusies)***Thalictrum flavum* DZELTENAIS SAULKRĒSLIŅŠ**

VI-VIII

Lapai 5-13 lapiņu pāri

***Valeriana officinalis* ĀRSTNIECĪBAS BALDRIĀNS**

VI-VIII

Stublājs zaro, lapas mieturī pa 3

***Veronica longifolia* GARLAPU VERONIKA**

VI,VII

Ziedkopa līdz 10 cm gara, mīksta vārpskara, ar akotiem

***Alopecurus pratensis* PĻAVAS LAPSASTE**

VI-VIII

Akots nepārsniedz plēksni, lapas mēlīte išāka nekā lapas platums

***Calamagrostis canescens* PURVĀJA CIESA**

VI,VII

Līdz 200 cm. Lapas raupjas, skaras zari
ziedēšanas laikā izplesti, noziedot sakļaujas.***Phalaroides arundinacea* PARASTAIS MIEŽUBRĀLIS**

VARIANTI

6450_1 Augsto grīšļu un miežubrāža zālāji

6450_2 Pļavas lapsastes un skareņu zālāji ļoti auglīgās augsnēs

6450_3 Mitri palienu zālāji vidēji auglīgās augsnēs (sav. *Calthion*)

(6450_4 Palienes, kur dolomīti tuvu zemes virspusei)

LAKSTAUGI

Alopecurus pratensis Pļavas lapsaste

Calamagrostis canescens Purvāja ciesa

Caltha palustris Purva purene

Cardamine amara Rūgtā ķērsa

Cardamine pratensis Pļavas ķērsa

Carex acuta Slaidais grīslis

Carex acutiformis Krastmalas grīslis

Carex aquatilis Ūdens grīslis | L, D

Carex cespitosa Ciņu grīslis

Carex disticha Divrindu grīslis

Carex nigra Dzelzsžāle

Carex vesicaria Pūslīšu grīslis

Cnidium dubium Mānīgā knīdija | L, R

Deschampsia cespitosa Parastā ciņusmilga

Filipendula ulmaria Parastā vīgrieze

Galium palustre Purva madara

Galium uliginosum Dūkstu madara

Geum rivale Pļavas bitene

Gladiolus imbricatus Jumstiņu gladiola | L

Lathyrus palustris Purva dedestiņa | L

Lythrum salicaria Vītolu vējmietīnš

Phalaroides arundinacea Parastais miežubrālis

Peucedanum palustre Purva rūgtdille

Poa palustris Purva skarene

Poa trivialis Parastā skarene

Stellaria palustris Purva virza | L

Thalictrum flavum Dzeltenais saulkrēsliņš

Thalictrum lucidum Spožais saulkrēsliņš

Trollius europaeus Eiropas saulpurene | L

Valeriana officinalis Ārstniecības baldriāns

Veronica longifolia Garlapu veronika

Viola persicifolia Dumbrāja vijolīte | Z, L

APZĪMĒJUMI:

- ***Aizsargājama suga (MK 396)***

Treknrakstā - bioloģiski vērtīgo zālāju (BVZ) indikatorsugas

L - lietussargsuga (tipiskā suga Biotopu direktīvas izpratnē)

Z, D, A, R - Latvijā sasniedz izplatības areāla robežu

IV-VI

INDĪGS!*Caltha palustris* PURVA PURENE

V,VI

Veido audzes, lapu makstis brūnas, apakš. vārpiņas seglapa garāka par ziedkopu

Carex acuta SLAIDĀIS GRĪSLIS

V,VI

Nav lielos ciņos, lapu makstis sarkanīgas, apakš. vārpiņas seglapa garāka par ziedkopu

Carex acutiformis KRASTMALAS GRĪSLIS

VI,VII

Stublājs zem ziedkopas gluds (*C. acuta* raupjš, citādi līdzīgs)● *Carex aquatilis* ŪDENS GRĪSLIS

V,VI

Lielos, blīvos ciņos, apakš. vārpiņas seglapa īsāka par apakš. vārpiņu

Carex cespitosa CIŅU GRĪSLIS

V,VI

Veido audzes, uz stublāja lapas sākas virs apakšējās trešdaļas.

Carex disticha DIVRINDU GRĪSLIS

VI,VII

Skrajos ceros, siev. ziedu vārpiņas 2-4, apakš. vārpiņas seglapa līdz ziedkopas pusei

Carex nigra DZELZSZĀLE

V,VI

Veido audzes, pūslīši dzeltenīgi, uzpūsti

Carex vesicaria PŪSLĪŠU GRĪSLIS

Lapai 2-7 pāri ovālu plūksnu

Cardamine amara RŪGTĀ ĶĒRSA

Lapai 4-10 pāri iegarenu, šauru plūksnu

Cardamine pratensis PĻAVAS ĶĒRSA

Stublājs apakšdaļā gluds, augšdaļā rievains,
lapas plūksnas šauras, līdz 0,3 cm pl

● *Cnidium dubium* MĀNĪGĀ KNĪDIJA

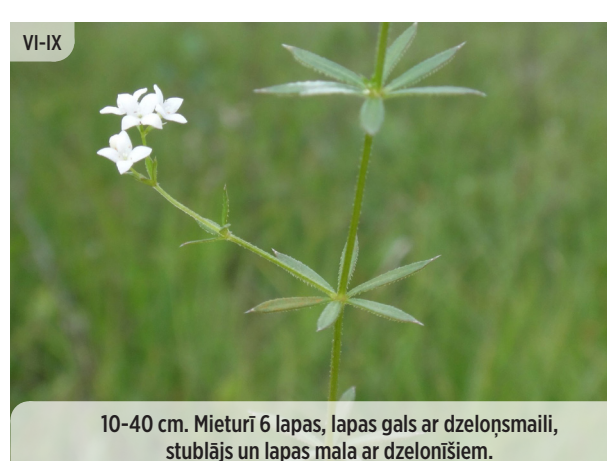

Filipendula ulmaria PARASTĀ VĪGRIEZE

Stublājs pacils, tievs, mieturī 4 mazas, noapaļotas lapas

Galium palustre PURVA MADARA

10-40 cm. Mieturī 6 lapas, lapas gals ar dzeloņsmaili,
stublājs un lapas mala ar dzelonīšiem.

Galium uliginosum DŪKSTU MADARA

Geum rivale PĻAVAS BITENE

Lapas 0,5-1,5 cm pl, auglis pogaļa

● *Gladiolus imbricatus* JUMSTIŅU GLADIOLA

VI,VII

Stublājs kāpelējošs, spārnains, lapai 4-6 lapiņu pāri,
lapas gals ar zarainu vītņi

Lathyrus palustris PURVA DEDESTIŅA

VI-IX

Lapas uz stublāja pretējas, sēdošas, lancetiskas,
mala gluda vai īsi skarbmataina

Lythrum salicaria VĪTOLU VĒJMIETIŅŠ

VII-IX

Lapas ass taisna, nav lauzīta, lapas plūksnas šauras

Peucedanum palustre PURVA RŪGTDILLE

VI-VI

Lapas staraini dalītas

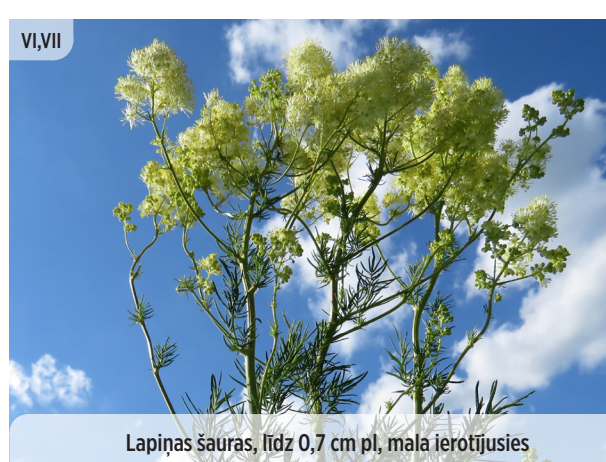
Trollius europaeus EIROPAS SAULPURENE

VI,VII

Lapas saliktas, lapiņu ga līdz 4 cm, pl līdz 3 cm

Thalictrum flavum DZELTENAIS SAULKRĒSLIŅŠ

VI,VII

Lapiņas šauras, līdz 0,7 cm pl, mala ierotījusies

Thalictrum lucidum SPOŽAIS SAULKRĒSLIŅŠ

VI-VIII

Lapai 5-13 lapiņu pāri

Valeriana officinalis ĀRSTNIECĪBAS BALDRIĀNS

VI-VIII

Stublājs zaro, lapas mieturi pa 3

Veronica longifolia GARLAPU VERONIKA

Lapas gari trijstūrains, ziedi gaiši ar tumšāku dzīslojumu

● *Viola persicifolia* DUMBRĀJA VIJOLĪTE

Zilganzaļš, nav ļogans, lapas lineāras, pretējas, sēdošas

Stellaria palustris PURVA VIRZA

Ziedkopa līdz 10 cm gara, miksta vārpskara, ar akotiem

Alopecurus pratensis PĻAVAS LAPSASTE

Akots nepārsniedz plēksni, lapas mēlīte īsāka nekā lapas platums

Calamagrostis canescens PURVĀJA CIESA

Lielos blīvos ceros, lapas ļoti asas

Deschampsia cespitosa PARASTĀ CIŅUSMILGA

Līdz 200 cm. Lapas raupjas, skaras zari ziedēšanas laikā izplesti, noziedot sakļaujas.

Phalaroides arundinacea PARASTAIS MIEŽUBRĀLIS

Stiebrs zem mezgliem īsi apmatots, vāpiņas sīkas, lapas mēlīte līdz 0,5 cm

Poa palustris PURVA SKARENE

Stiebrs zem ziedkopas raupjš, lapas mēlīte līdz 0,7 cm ga, ziedkopa pēc noziedēšanas sakļaujas

Poa trivialis PARASTĀ SKARENE

VARIANTI

6510_1 Tipiskais

6510_2 Mitrais

LAKSTAUGI

Alopecurus pratensis Pļavas lapsaste
Anthoxanthum odoratum Parastā smaržzāle
Arrhenatherum elatius Augstā dižauza
Briza media Parastais vizulis (trīsene)
Bromopsis inermis Bezakotu zaķauza
Campanula patula Pļavas pulkstenīte
Carex panicea Sāres grīslis
Carum carvi Pļavas ķimene
Centaurea jacea Pļavas dzelzene
Cnidium dubium Mānīgā knīdija | R
Crepis biennis Divgadīgā cietpiene | L
Dactylorhiza baltica Baltijas dzegužpirkstīte
Dactylorhiza incarnata Stāvlapu dzegužpirkstīte
Deschampsia cespitosa Parastā ciņusmilga
Festuca pratensis Pļavas auzene
Filipendula ulmaria Parastā vīgrieze
Galium album Baltā madara
Galium boreale Ziemeļu madara
Galium uliginosum Dūkstu madara

Geranium palustre Purva gandrene
Geum rivale Pļavas bitene
Helictotrichon pubescens Pūkainā pļavauzīte | L
Heracleum sibiricum Sibīrijas latvānis
Knautia arvensis Tiruma pēterene
Lathyrus pratensis Pļavas dedestīņa
Leontodon hispidus Matainā vēlpiene | L
Lychnis flos-cuculi Pļavas spulnaglone
Pastinaca sativa Pļavas pastinaks
Plantago media Vidējā ceļteka | L
Platanthera bifolia Smaržīgā naktsvijole
Platanthera chlorantha Zaļziedu naktsvijole
Poa palustris Purva skarene
Poa pratensis Pļavas skarene
Poa trivialis Parastā skarene
Ranunculus auricomus Zeltainā gundega
Tragopogon pratensis Pļavas plostbārdis | L
Trisetum flavescens Pļavas zeltauzīte | L, Z
Veronica longifolia Garlapu veronika

APZĪMĒJUMI:

- *Aizsargājama suga (MK 396)*

Treknrakstā - bioloģiski vērtīgo zālāju (BVZ) indikatorsugas

L - lietussargsuga (tipiskā suga Biotopu direktīvas izpratnē)

Z, D, A, R - Latvijā sasniedz izplatības areāla robežu

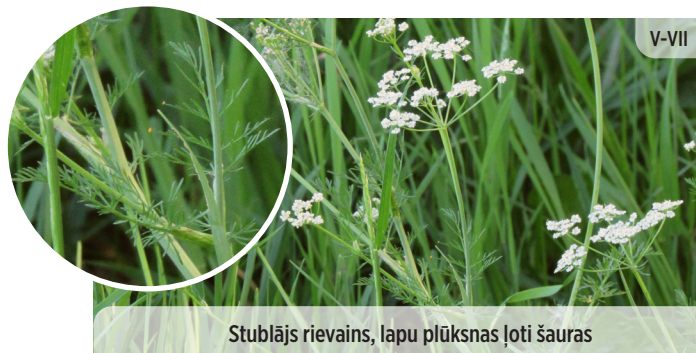

Campanula patula PĻAVAS PULKSTENĪTE

Zilganzaļš, apakš. vārpiņas kāts apm. 2-3 cm garā seglapas makstī

Carex panicea SĀRES GRĪSLIS

Stublājs rievains, lapu plūksnas ļoti šauras

Carum carvi PĻAVAS ĶIMENE

Augšējās lapas lancetiskas, sēdošas, apakšējās ar kātu, nereti daivainas

Centaurea jacea PĻAVAS DZELZENE

Stublājs apakšdaļā gluds, augšdaļā rievains, lapas plūksnas šauras, līdz 0,3 cm pl

● *Cnidium dubium* MĀNĪGĀ KNĪDIJA

Līdz 140 cm, stublājs zarojas, kails vai izklaidus skarpmatains, kurviša ārējās vikala lapas atstāvošas

Crepis biennis DIVGADĪGĀ CIETPIENE

Lapas virspusē plankumi ± taisnstūrveidīgi izstiepti, lūpas vidējā daiva nedaudz garāka par malējām

● *Dactylorhiza baltica* BALTIJAS DZEGUŽPIRKSTĪTE

Lapas stāvas, nav plankumainas. Zieda lūpa seklī trīsdaivaina

● *Dactylorhiza incarnata* STĀVLAPU DZEGUŽPIRKSTĪTE

Filipendula ulmaria PARASTĀ VĪGRIEZE

Uz ziedkāta vienkārši matiņi, nekad nav dziedzermatiņi (kā *G. sylvaticum*)

Geranium palustre PURVA GANDRENE

VI-IX

Mieturī 6 vai 8 lapas, dzīsla 1, ziedkopa blīva, auglīši kaili

Galium album BALTĀ MADARA

VII-IX

Stublājs stāvs, stīvs, mieturī 4 lapas, dzīslas 3

Galium boreale ZIEMEĻU MADARA

V-VII

Geum rivale PĻAVAS BITENE

VI-IX

Mieturī 6 lapas, lapas gals ar dzeloņsmaili, stublājs un lapas mala ar dzelonīšiem

Galium uliginosum DŪKSTU MADARA

VII-IX

Stublājs un lapas ar cietiem matiņiem

Heracleum sibiricum SIBĪRIJAS LATVĀNIS

VI-X

Lapas plūksnaini dalītas, augs ar matiņiem

Knautia arvensis TĪRUMA PĒTERENE

VI-VIII

Lapas pāra plūksnaini saliktas, beidzas ar garu, žuburainu vītņi

Lathyrus pratensis PĻAVAS DEDESTIŅA

VI,VII

Stublājs un lapas ar matiņiem (*L. danubialis* stublājs kails), ziedi pa vienam, pumpuros nolīkuši lejup

Leontodon hispidus MATAINĀ VĒLPIENE

V-VII

Stublājs stāvs, rievains, ar īsiem matiņiem

Lychnis flos-cuculi PĻAVAS SPULGNAGLENE

VII-VIII

Pastinaca sativa PĻAVAS PASTINAKS

Lapas rozetē, eliptiskas, apmatotas, ar 5-7 lokveidīgām dzīslām, ziedi blāvi sārti

Plantago media VIDĒJĀ CEĻTEKA

Apakšējās lapas ar garu kātu, sekli daivainas, stublāja - šķeltas

Ranunculus auricomus ZELTAINĀ GUNDEGA

Putekšņīcas paralēli, ziedi smaržo. Pēc lapām sugas nevar atšķirt.

● *Platanthera bifolia* SMARŽĪGĀ NAKTSVIJOLE

Putekšņīcas slīpi atvirzītas, ziedi nesmaržo

● *Platanthera chlorantha* ZAĻZIEDU NAKTSVIJOLE

Lapas lineāras, renesveida

Tragopogon pratensis PĻAVAS PLOSTBĀRDIS

Stublājs zaro, lapas mieturī pa 3

Veronica longifolia GARLAPU VERONIKA

Ziedkopa līdz 10 cm gara, mīksta vārpskara, ar akotiem

Alopecurus pratensis PĻAVAS LAPSASTE

Vārpa šaura, līdz 5 cm gara, pēc izziedēšanas izskatās izpūrusi

Anthoxanthum odoratum PARASTĀ SMARŽZĀLE

Līdz 150 cm, lapu makstis kailas, lapu virspuse skraji ar matiņiem, vārpiņai viens akots

Arrhenatherum elatius AUGSTĀ DIŽAUZA

Vārpiņas plakanas, nokarenas, svītrainas

Briza media PARASTAIS VIZULIS (TRĪSENE)

Ziedkopa - plaša skara, vārpiņas līdz 4 cm ga, sārti violetas

Bromopsis inermis BEZAKOTU ZAĶAUZA

Lielos blīvos ceros, lapas ļoti asas

Deschampsia cespitosa PARASTĀ CIŅUSMILGA

Lapas 2-3 mm pl, mēlīte gandrīz nav vai īsa, strupa

Festuca pratensis PĻAVAS AUZENE

Nav ceros, lapas un to makstis ar matiņiem, vārpiņas ar gariem, lauzītiem akotiem

Helictotrichon pubescens PŪKAINĀ PĻAVAUZĪTE

Stiebrs zem mezgliem īsi apmatots, vārpiņas sīkas, lapas mēlīte līdz 0,5 cm

Poa palustris PURVA SKARENE

Lapas 2-3 mm pl, mēlīte gandrīz nav vai īsa, strupa

Poa pratensis PĻAVAS SKARENE

Stiebrs zem ziedkopas raupjš, lapas mēlīte līdz 0,7 cm ga, ziedkopa pēc noziedēšanas sakļaujas

Poa trivialis PARASTĀ SKARENE

Stiebrs, lapas, to makstis ar matiņiem, izplaukusi skara piramidāla, vārpiņai 2 akoti

Trisetum flavescens PĻAVAS ZELTAUZĪTE

VARIANTI

6530*_1 Mozaika
6530*_2 Savrupais

Var pārklāties ar jebkuru citu sauszemes biotopu, izņemot 9070

KOKI	<p><i>Alnus incana</i> Baltalksnis <i>Betula</i> spp. Bērzi <i>Fraxinus excelsior</i> Parastais osis <i>Malus sylvestris</i> Meža ābele <i>Picea abies</i> Parastā egle <i>Pinus sylvestris</i> Parastā priede</p>	<p><i>Populus tremula</i> Parastā apse <i>Quercus robur</i> Parastais ozols <i>Sorbus aucuparia</i> Parastais pīlādzis <i>Tilia cordata</i> Parastā liepa <i>Ulmus glabra</i> Parastā goba <i>Ulmus laevis</i> Parastā vīksna</p>
KRŪMI	<p><i>Corylus avellana</i> Parastā lazda <i>Crataegus</i> spp. Vilkābeles</p>	<p><i>Juniperus communis</i> Zviedrijas kadiķis <i>Rosa</i> spp. Rozes</p>
LAKSTAUGI UN SĪKKRŪMI	<p>Nav konkrētu raksturojošo sugu, biežāk sastopamās zemsedzes sugas šajā biotopā: <i>Agrostis tenuis</i> Parastā smilga <i>Alchemilla</i> spp. Rasaskrēsliņi <i>Antennaria dioica</i> Divmāju kaķpēdiņa <i>Briza media</i> Parastais vizulis (trīsene) <i>Calluna vulgaris</i> Sila virsis sk <i>Campanula persicifolia</i> Dižā pulkstenīte <i>Campanula rotundifolia</i> Apaļlapu pulkstenīte <i>Carex panicea</i> Sāres grīslis <i>Galium boreale</i> Ziemeļu madara <i>Festuca rubra</i> Sarkanā auzene <i>Ficaria verna</i> Pavasara mazpurenīte <i>Filipendula vulgaris</i> Lielziedu vīgrieze k, A <i>Fragaria vesca</i> Meža zemene</p>	<p><i>Melampyrum nemorosum</i> Birztales nārbulis <i>Orchis mascula</i> Vīru dzegužpuķe k <i>Plantago lanceolata</i> Šaurlapu ceļteka <i>Potentilla erecta</i> Stāvais retējs <i>Primula veris</i> Gaiļbiksīte k <i>Prunella vulgaris</i> Parastā brūngalvīte <i>Scorzonera humilis</i> Zemā raudupe <i>Sesleria caerulea</i> Zilganā seslērija k <i>Sieglingia decumbens</i> Pazvilā misiņsmilga <i>Succisa pratensis</i> Pļavas vilkmēle <i>Veronica chamaedrys</i> Birztales veronika <i>Veronica officinalis</i> Zemteka</p>
ĶĒRPJI	<p><i>Calicium adpersum</i> Apsarmotā kalīcija L <i>Calicium quercinum</i> Ozolu kalīcija <i>Chaenotheca phaeocephala</i> Brūngalvainā henotēka L <i>Cliostomum corrugatum</i> Dzeltenīgā kliostoma L</p>	<p><i>Cyphelinum inquinans</i> <i>Gyalecta ulmi</i> Gobu gialekta <i>Ramalina baltica</i> Baltijas ramalīna L <i>Sclerophora</i> spp. Skleroformas</p>
PIEPES	<p><i>Fistulina hepatica</i> Parastā aknene L <i>Inonotus dryadeus</i> Driādu spulgpiepe L</p>	<p><i>Laetiporus sulphureus</i> Parastā sērpiepe</p>

Šī biotopa raksturīgo DMB sūnu, ķērpju un sēņu sugu sarakstu un attēlus skatīt Mežu nodaļas beigās

APZĪMĒJUMI:

- **Aizsargājama suga (MK 396)**

Treknrakstā - bioloģiski vērtīgo zālāju (BVZ) indikatorsugas
L - lietussargsuga (tipiskā suga Biotopu direktīvas izpratnē)

Alchemilla spp. RASASKRĒSLIŅI

Antennaria dioica DIVMĀJU KAĶPĒDIŅA

Calluna vulgaris SILA VIRSIS

Zilganzaļš, apakšējās vārpiņas seglapa ar 1-3 cm garu maksti

Carex panicea SĀRES GRĪSLIS

Līdz 1 m, ziedi lieli, plati, zvanveidīgi. Lapas līdz 20 cm garas, lineāras.

Campanula persicifolia DIŽĀ PULKSTENĪTE

Līdz 40 cm, stublājs pacils, piezemes lapas mazas, ieapaļas

Campanula rotundifolia APAĻĻAPU PULKSTENĪTE

Ziedi balti, mieturos 4 lapiņas

Galium boreale ZIEMEĻU MADARA

Ficaria verna PAVASARA MAZPURENĪTE

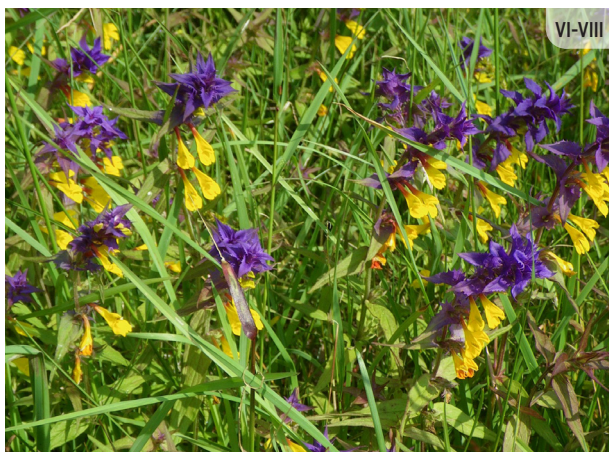
Lapa ar 10-30 pāriem robainu lapu plūksnām

Filipendula vulgaris LIELZIEDU VĪGRIEZE

Lapas gala vidējais zobiņš garāks par blakus esošajiem, kauslapas viegli atdalāmas no ogas

Fragaria vesca MEŽA ZEMENE

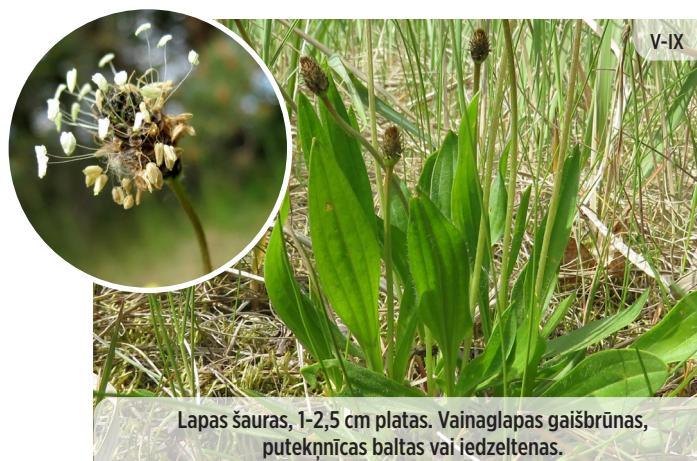

VI-VIII

Melampyrum nemorosum BIRZTALAS NĀRBULIS

V,VI

Zieda lūpas vidējā daiva divdaļīga,
pie pamata stublājs un lapas ar sārtiem lāsumiem

● *Orchis mascula* VĪRU DZEGUŽPUĶE

V-IX

Lapas šauras, 1-2,5 cm platas. Vainaglapas gaišbrūnas,
putekņnīcas baltas vai iedzeltenas.

Plantago lanceolata ŠAURLAPU CELTEKA

V-IX

Potentilla erecta STĀVAIS RETĒJS

IV,V

Primula veris GAIĻBIKSĪTE

VI-IX

Prunella vulgaris PARASTĀ BRŪNGALVĪTE

V,VI

Stublājs apmatots, rozetes lapas kāts isāks nekā plātne,
dzīslējums lokveida

Scorzonera humilis ZEMĀ RAUDUPE

VII-X

Lapas veselas (līdzīgajai *Knautia arvensis* dalītas)

Succisa pratensis PĻAVAS VILKMĒLE

Veronica chamaedrys BIRZTALAS VERONIKA

Stublājs ložņājošs, viss augs apmatots

Veronica officinalis ZEMTEKA

Skara izvērsta, noziedot nesakļaujas, nereti ar sārti violetu toni. Masveidā rada vieglas "migļiņas" iespaidu.

Agrostis tenuis PARASTĀ SMILGA

Vārpiņas sāniski plakanas, izskatās svītrainas

Briza media PARASTAIS VIZULIS (TRĪSENE)

Vārpiņas brūnsarkanas, noziedot sakļaujas. Veģet. dzinumu lapu makstis ar matiņiem. Neveido blīvu ceru.

Festuca rubra SARKANĀ AUZENE

Ceros, lapas augšp. gaiši zilganpelēka, apakšp. zaļa, vārpa ovāla stublāja galā

Sesleria caerulea ZILGANĀ SESLĒRIJA

Skrajā cerā. Līdz 40 cm, skarā 4-12 eliptiskas vārpiņas. Lapas mēlītes vietā (un zemāk uz stiebra) matiņi.

Sieglingia decumbens PAZVILĀ MISIŅSMILGA

5130

Kadiķu audzes zālājos un virsājos

VARIANTI

5130_1 Kadiķu audzes zālājos

5130_2 Kadiķu audzes virsājos

KOKI UN KRŪMI

Crataegus spp. Vilkābeles
Juniperus communis Zviedrijas kadiķis | L
Malus spp. Ābeles

Rhamnus cathartica Parastais pabērzs
Rosa spp. Rozes

Zemsedzes sastāvam nav kvalificējošas nozīmes biotopa noteikšanā.

To var raksturot citu ES biotopu sugas, piemēram:

6210* Sausi zālāji kalņainās augsnēs
 6230* Vilkakūlas (tukšaiņu) zālāji
 6270* Sugām bagātas ganības un ganītas pļavas
 4030 Sausi virsāji

APZĪMĒJUMI:

L - lietussargsuga (tipiskā suga Biotopu direktīvas izpratnē)

Bioloģiski vērtīgo zālāju (BVZ) indikatorsugas un to sastopamība ES biotopos (pēc S. Rūsiņas)

ZINĀTNISKAIS NOSAUKUMS	LATVISKAIS NOSAUKUMS	Sastopamība ES zālāju biotopos					
		6120	6210	6230	6270	6410	6510
<i>Acinos arvensis</i>	Mārsila kalnmētra						
<i>Agrimonia eupatoria</i>	Ārstniecības (parastais) ancītis						
<i>Antennaria dioica</i>	Divmāju kaķpēdiņa						
<i>Betonica (Stachys) officinalis</i>	Dziedniecības (ārstniecības) pātaine						
<i>Botrychium lunaria</i>	Pusmēness ķekarpaparde						
<i>Briza media</i>	Parastais vizulis (trīsene)						
<i>Campanula rotundifolia</i>	Apallapu pulkstenīte						
<i>Cardamine pratensis</i>	Pļavas ķērsa						
<i>Carex caryophylla</i>	Pavasara grīslis						
<i>Carex flacca</i>	Zilganais grīslis						
<i>Carex hartmanii</i>	Hartmaņa grīslis						
<i>Carex ornithopoda</i>	Pleznveida grīslis						
<i>Carex panicea</i>	Sāres grīslis						
<i>Cirsium acaule</i>	Zemais dadzis						
<i>Dactylorhiza baltica</i>	Baltijas dzegužpirkstīte						
<i>Dactylorhiza cruenta</i>	Asinsarkanā dzegužpirkstīte						
<i>Dactylorhiza incarnata</i>	Stāvlapu dzegužpirkstīte						
<i>Dactylorhiza maculata</i>	Plankumainā dzegužpirkstīte						
<i>Dianthus deltoides</i>	Dzirkestelīte						
<i>Epipactis palustris</i>	Purva dzeguzene						
<i>Filipendula vulgaris</i>	Lielziedu vīgrieze						
<i>Fragaria viridis</i>	Spradzene						
<i>Galium boreale</i>	Ziemeļu madara						
<i>Galium verum</i>	Īstā madara						
<i>Geranium palustre</i>	Purva gandrene						
<i>Geranium sanguineum</i>	Asinsārtā gandrene						
<i>Helictotrichon pratense</i>	Kailā pļavauzīte						
<i>Koeleria glauca</i>	Zilganā kelērija						
<i>Lathyrus palustris</i>	Purva dedestiņa						
<i>Leontodon hispidus</i>	Matainā vēlpiene						
<i>Linum catharticum</i>	Pļavas liniņš						
<i>Nardus stricta</i>	Stāvā vilkakūla						
<i>Ophioglossum vulgatum</i>	Parastā čūskmēlīte						
<i>Parnassia palustris</i>	Purva atālene						
<i>Phleum phleoides</i>	Stepes timotiņš						
<i>Pimpinella saxifraga</i>	Klinšu noraga						
<i>Plantago media</i>	Vidējā ceļteka						
<i>Platanthera bifolia</i>	Smaržīgā naktsvijole						
<i>Platanthera chlorantha</i>	Zaļziedu naktsvijole						
<i>Polygala amarella</i>	Rūgtā ziepenīte						
<i>Polygala comosa</i>	Cekulainā ziepenīte						
<i>Polygala vulgaris</i>	Parastā ziepenīte						
<i>Primula farinosa</i>	Bezdelīgactiņa						
<i>Primula veris</i>	Gaiļbiksīte						
<i>Ranunculus auricomus</i>	Zeltainā gundega						
<i>Scorzonera humilis</i>	Zemā raudupe						
<i>Sedum acre</i>	Kodīgais laimiņš						
<i>Sesleria caerulea</i>	Zilganā seslērija						
<i>Sieglingia decumbens</i>	Pazvilā misiņsmilga						
<i>Stellaria palustris</i>	Purva virza						
<i>Succisa pratensis</i>	Pļavas vilkmēle						
<i>Thymus ovatus</i>	Lielais mārsils						
<i>Thymus serpyllum</i>	Mazais mārsils						
<i>Trifolium montanum</i>	Kalnu āboliņš						
<i>Trollius europaeus</i>	Eiropas saulpurene						
<i>Veronica spicata</i>	Vārpu veronika						
<i>Viola rupestris</i>	Smiltāja vijolīte						
<i>Viscaria vulgaris</i>	Lipīgā (parastā) sveķene						

APZĪMĒJUMI: raksturīgs šajā biotopā

 īpaši aizsargājamās sugas

Līdz 20 cm. Apmatots, lapai zobiņi vairāk augšdaļā, ziedi augšējo lapu žāklēs.

Acinos arvensis MĀRSILA KALNMĒTRA

Zobiņi līdz lapas pamatam, lapas apakšp. tūbaina (*A. pilosa* zobiņi nav līdz pamatam, apakšp. matiņi tikai uz dzīslām)

Agrimonia eupatoria ĀRSTNIECĪBAS ANCĪTIS

Viss augšs ar matiņiem

Antennaria dioica DIVMĀJU KAĶPĒDIŅA

Lapas neauglīgā daļa ar 4-10 lapu plūksnu pāriem

Botrychium lunaria PUSMĒNESS ĶEKARPAPARDE

Līdz 40 cm, stublājs pacils, piezemes lapas mazas, ieapaļas

Campanula rotundifolia APAĻĻAPU PULKSTENĪTE

Lapai 4-10 pāri iegarenu, šauru plūksnu

Cardamine pratensis PĻĀVAS ĶĒRSA

Ziedu kurvītis ar ļoti īsu kātu

Cirsium acaule ZEMĀIS DADZIS

Ir rozetes lapas, stublājs un lapas ar īsiem matiņiem

Dianthus deltoides DZIRKSTELĪTE

IV,V
Pūslītis apmatots, apakš. vārpiņas kāta maksts
zviņņveidīga, vismaz 0,5 cm

Carex caryophylla PAVASARA GRĪSLIS

V,VI
Zilganzaļš, lapu makstis sarkanbrūnas,
gatavas vārpiņas tumšas, nokarens

Carex flacca ZILGANĀIS GRĪSLIS

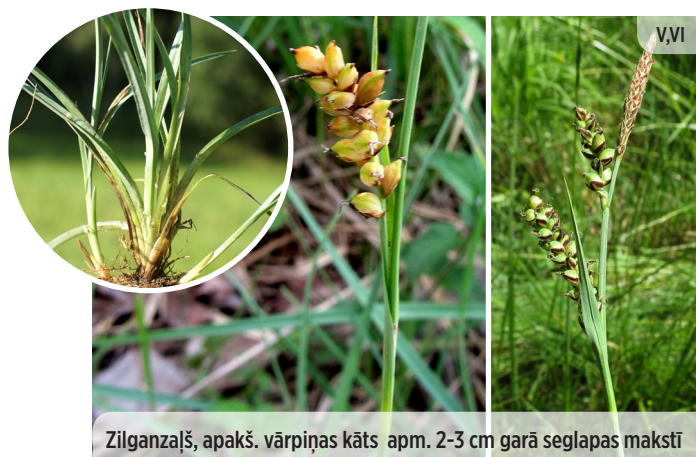
V,VI
Augšējai vārpiņai parasti pietuvinātas 2 mazākas vārpiņas

Carex hartmanii HARTMAŅA GRĪSLIS

V,VI
Līdz 20 cm, vārpiņas pušķveidīgā ziedkopā, pūslītis apmatots

● *Carex ornithopoda* PLEZNVEIDA GRĪSLIS

V,VI
Zilganzaļš, apakš. vārpiņas kāts apm. 2-3 cm garā seglapas makstī

Carex panicea SĀRES GRĪSLIS

VI,VIII
Epipactis palustris PURVA DZEGUZENE

VI,VII
Lapa ar 10-30 pāriem robainu lapu plūksnām

Filipendula vulgaris LIELZIEDU VĪGRIEZE

V,VI
Lapas gala vidējais zobīņš īsāks par blakus esošajiem,
kauslapas grūti atdalāmas no ogas

Fragaria viridis SPRADZENE

Lapas virspusē plankumi ± taisnstūrveidīgi izstiepti, lūpas vidējā daiva nedaudz garāka par malējām

● *Dactylorhiza baltica* BALTIJAS DZEGUŽPIRKSTĪTE

Vienīgā, kurai lapas plankumainas no abām pusēm

● *Dactylorhiza cruenta* ASINSSARKANĀ DZEGUŽPIRKSTĪTE

Lapas stāvas, nav plankumainas. Zieda lūpa sekli trīsdaivaina.

● *Dactylorhiza incarnata* STĀVLAPU DZEGUŽPIRKSTĪTE

Lapas ar ieapaljiem plankumiem. Zieda lūpas vidējā daļa vienāda ar abām malējām vai īsāka.

● *Dactylorhiza maculata* PLANKUMAINĀ DZEGUŽPIRKSTĪTE

Ziedi balti, mieturos 4 lapiņas

Galium boreale ZIEMEĻU MADARA

Lapas šauri lineāras, mieturos pa 8-12, vienīgā madara ar dzelteniem ziediem

Galium verum ĪSTĀ MADARA

Uz ziedkāta vienkārši matiņi, nekad nav dziedermatiņi (kā *G. sylvaticum*)

Geranium palustre PURVA GANDRENE

Lapas dziļi dalītas 5-7 šaurās plūksnās, rudenī krāsojas sārtas

Geranium sanguineum ASINSSĀRTĀ GANDRENE

VI,VII
Stublājs kāpelējošs, spārnains, lapai 4-6 lapiņu pāri, lapas gals ar zarainu vītņi

Lathyrus palustris PURVA DEDESTIŅA

VI,VII
Stublājs un lapas ar matiņiem (*L. danubialis* stublājs kails), ziedi pa vienam, pumpuros nolīkuši lejup

Leontodon hispidus MATAINĀ VĒLPIENE

V-VII
Stublājs tievs, augšdaļā zaro, ziedkopā mazliet nolīkst

Linum catharticum PĻAVAS LINIŅŠ

Lapas neauglīgā daļa lancetiska, auglīgās daļas galā 2-6 cm ga vārpeida sporangiju sastats

Ophioglossum vulgatum PARASTĀ ČŪSKMĒLĪTE

VIII
Lapas rozetē, garos kātos, sirdsveida, arī uz stublāja, bet sēdošas, to aptverošas

Parnassia palustris PURVA ATĀLENE

V-X
Lapas piezemes rozetē, uz lapas ass ir 3-7 olveidīgu lapiņu pāri

Pimpinella saxifraga KLINŠU NORAGA

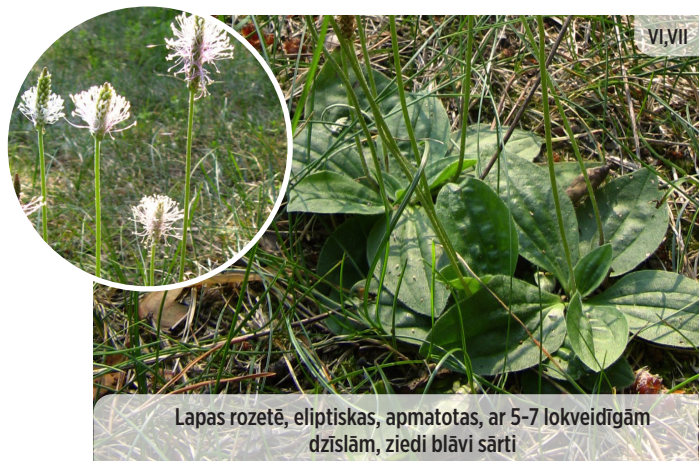
VI,VII
Putekšnicas paralēli, ziedi smaržo. Pēc lapām sugas nevar atšķirt.

● *Platanthera bifolia* SMARŽĪGĀ NAKTSVIJOLE

VI,VII
Putekšnicas slīpi atvērītas, ziedi nesmaržo

● *Platanthera chlorantha* ZAĻZIEDU NAKTSVIJOLE

Lapas rozetē, eliptiskas, apmatotas, ar 5-7 lokveidīgām dzīslām, ziedi blāvi sārti

Plantago media VIDĒJĀ CEĻTEKA

Ir piezemes lapu rozete (*P. vulgaris* nav rozete)

Polygala amarella RŪGTĀ ZIEPENĪTE

Ziedi zilganvioleti līdz rožaini, ziedkopas galā pieziedlapu pušķis

Polygala comosa CEKULAINĀ ZIEPENĪTE

Nav rozetes lapas (*P. amarella* ir rozetes lapas)

Polygala vulgaris PARASTĀ ZIEPENĪTE

Līdz 25 cm, lapas piezemes rozetē, gaiši pelēkzaļas

● *Primula farinosa* BEZDELĪGACTIŅA

Primula veris GAIĻBIKSĪTE

Apakšējās lapas ar garu kātu, sekli daivainas, stublāja - šķeltas

Ranunculus auricomus ZELTAINĀ GUNDEGA

Stublājs apmatots, rozetes lapas kāts īsāks nekā plātne, dzīslējums lokveida

Scorzonera humilis ZEMĀ RAUDUPE

VI-VIII

Sedum acre KODĪGAIS LAIMIŠS

VI-IX

Zilganzaļš, nav ļogans, lapas lineāras, pretējas, sēdošas

Stellaria palustris PURVA VIRZA

VI-IX

Līdz 25 cm, stublājs 4-šķautņains, matiņi tikai uz šķautnēm

Thymus ovatus LIELAIS MĀRSILS

VI-VIII

Zaļganpelēcīgs, stublājs ar matiņiem, lapiņas eliptiskas
(*T. repens* koši zaļš, lapiņas otrādi olveidīgas)*Trifolium montanum* KALNU ĀBOLIŅŠ

VI-VIII

Rozetes lapas ar kātu, pamats sirdsveida, mala rantaina

Stachys officinalis ĀRSTNIECĪBAS PĀTAINE
(syn. *Betonica officinalis*)

VII-X

Lapas veselas (līdzīgajai *Knautia arvensis* dalītas)*Succisa pratensis* PĻAVAS VILKMĒLE

VI-VIII

Stublājs ieapaļš, vienmērīgi visapkārt ar matiņiem

Thymus serpyllum MAZAIS MĀRSILS

V,VI

Lapas garas kātos, staraini dalītas, uz stublāja sēdošas

Trollius europaeus EIROPAS SAULPURENE

Stublājs nezaro, lapas pretējas

Veronica spicata VĀRPU VERONIKA

Stublājs brūnsarkans, augšdaļā ļoti lipīgs.
Lapas rozetē, arī uz stublāja.

Viscaria vulgaris (syn. *V. viscosa*) LIPĪGĀ SVEĶENE

Blīvos ceros, lapas apakšpuse zilgani
pelēcīga, lapas un to makstis bez matiņiem

Helictotrichon pratense KAILĀ PĻAVAUZĪTE

Ļoti blīvos ceros, lapas ierotījušās, raupjas, sarveidīgas,
vārpa vienpusēja (kā ķemmīte)

Nardus stricta STĀVĀ VILKAKŪLA

Ceros. Lapām augšp. gaiši zilganpelēka, vārpas ciešas, ovālas.

Sesleria caerulea ZILGANĀ SESLĒRIJA

Ir gan rozetes, gan stublāja lapas, tikai sausos biotopos

Viola rupestris SMILTĀJA VIJOLĪTE

Vārpiņas sāniski plakanas, izskatās svītrainas

Briza media PARASTAIS VIZULIS (TRĪŠENE)

Lapas zilganzaļas, abas puses ar matiņiem.
Ziedot vārpa izplesta, vēlāk sakļauta.

Koeleria glauca ZILGANĀ KELĒRIJA

Nereti ar iesārtu nokrāsu, vārpskaras 2. pakāpes zari brīvi,
saliektai vārpskarai redzami kā atsevišķi zariņi

Phleum phleoides STEPES TIMOTIŅŠ

Skrajā cerā. Līdz 40 cm, skarā 4-12 eliptiskas vārpiņas.
Lapas mēlītes vietā (un zemāk uz stiebra) matiņi.

Sieglingia decumbens PAZVILĀ MISĪNSMILGA